

100 چیرۆک

سەبارەت بە ژيانى

خالىدى كورى وهلىد

محمد صديق مەنشاوى

وهر گيرانى
كه بهان مستفا

سەد چىرۆك سەبارەت بە ژيانى خالىدى كۆرى وەلىد

محمد صديق مەنشاوى
وەرگىزگۈچى: مەھمۇد بەگم

چاپى بەگم

۲۰۲۲

پښت

- ۸ خالیدی کوری ولید له جهنم دیر کدا
- ۹ موسو تعابونی خالیدی کوری ولید
- ۱۰ من شمشیری خدا و شمشیری پیغمبره کدی نوم
- ۱۱ خونی پیغمبره ری خودا (ص)
- ۱۲ نبوی نیمان و باوهر
- ۱۳ خونی خالیدی کوری ولید
- ۱۴ خالید و عیفریتیک له جنوکه کان
- ۱۵ ناسکی برزاو
- ۱۶ ماچر سهری خوشکه کدی دهکات
- ۱۷ نه کاره شیاوی عوزایه
- ۱۸ قورن پشگیری خالید دهکات
- ۱۹ پیغمبر (ص) مدحی خالیدی کوری ولید دهکات
- ۲۰ یوگری خالیدی کوری ولید له پیغمبر (ص)
- ۲۱ خالید سکالای تنگی و بچوکی خانووه کدی دهکات
- ۲۲ خالید و فزی پیغمبر (ص)
- ۲۳ خالیدی کوری ولید و بهر کدی پیغمبر (ص)
- ۲۴ هرکه سیک ته مار بوغز نیت خودایش نهو که سه ده بوغز نیت
- ۲۵ نازاری خالیدی کوری ولید مه دهن
- ۲۶ گوماوی ناوکه
- ۲۷ خالید له کوینه
- ۲۸ نیوه ستم له خالید دهکات
- ۲۹ سوار چاکری مروت و پیاوختی

لەڕێزەر ئامۆشگەر، ئەمە، جەناباندا و ئاژادماندا و ئازادماندا

مجلسه ۱۲۳

[illegible]

هذه هي الطريقة التي ينبغي أن نتبعها في كل وقت.

عالمی کی کتابی و علمی اہمیت

مجلس شورای ملی

عبدالغفور محمد زکریا

پہلے مسافر اس راہ کو چھوڑ کر پہلے چلے گا اور دوسرے مسافر

جانب مغربی کے لیے یہ ہے کہ عیسائی اور اداکار

[illegible]

عالمی کھاری واپار کے شعبہ کار و کھاری

مجلسه ۱۰۰ و ۱۰۱

عالمی گہری وادی سمندر کی سطح سے

شماره یک دوازدهم در کلاس هفتم که به دستای خود را هدیه کرده اند

سورجداگر تيمبل

په ټول نيمه گړه خدایېدی شوری وایېد

کوه تيجر که شهر لاهور در

طبری، محمد بن ۱. رموز چهارصد گانه

محمد و حفصہ زوجہ محمد

عَلَيْهِ عَشْرِي وَالْآخِرَةُ لِيَكُونَ

عبدالمجید بن عبدالحق

تہذیب و حکومت

مستطابق

شماره چهارم - اردیبهشت ۱۳۸۸

مجلس شورای ملی و مجلس سنا : ۱۳۰۲

شماره ۱۰۰ - ۱۳۸۵

_____

یہ سب سے پہلے کہ اس کے لئے سب سے پہلے

- ۵۱ له تیوان خالیدی کوری وهلید و نه بویدگری صدیقدا
- ۵۲ پیویستم بهوکاره ی تو نییه
- ۵۳ هیز و نویدی توله ی خالیدی کوری وهلید
- ۵۴ پیگیری و نه دهی خالیدی کوری وهلید
- ۵۵ نه مانمت و دهسپاکی خالیدی کوری وهلید
- ۵۶ قیراسه تی خالیدی کوری وهلید
- ۵۷ باشترین گه غی تاو عه شیره ت
- ۵۸ له باشترینی نهو که ساته ی که به سهر زهیددا ره یون
- ۵۹ خالیدی کوری وهلید جاسوسه که دهسگیر دهکات
- ۶۰ سوارچاکیکی مانو نه ناس که پشو و نادات
- ۶۱ خالید و نوسقوفه که ی شاری دیمه شق
- ۶۲ ترسم لهوه مه یو که خودای گه وره به شکسته وه عیبت
- ۶۳ من لهو که سانه نیم که به رامه به خودای گه وره ره زل م
- ۶۴ سوارچاکی دهامکار
- ۶۵ خالیدی کوری وهلید و قهزل و گه وره ی نابنی ئیسلام
- ۶۶ ژبکت به هزار پیاو
- ۶۷ خالیدی کوری وهلید ژنان نازاد دهکات
- ۶۸ سوپا مه لاتیه که
- ۶۹ شمشیرنکم کرده وه به تاو کیلاته که بیدا که پیغه مه به ی خودا هه لیکنشاپو
- ۷۰ خالیدی کوری وهلید باشترینی پیاوه گانه
- ۷۱ خالیدی کوری وهلید له عوه به ی کوری خه تباب دهجیت
- ۷۲ خالید و بیت المقدس
- ۷۳ خالید گه وره تریتی خه تکبیه له قه در و ریزدا
- ۷۴ پاشه روژی سهر و خوراگری
- ۷۵ نه گه ره تاو هه وره گانشدا یونایه نهو خودا نیمه ی دهیتا بولاتان
- ۷۶ مدهاته گانشان قبری نیشانه شکیتی و قورنان بگمن

واری لېښېته یو خودا

پوښاره که به خویتنی نه وان سور بوو

پاته وان هه ناوکه کو سهر نیتسکان

خالید په پاته کدی به جینه هیتین

من پایدی نیسلامم نهی دووژمنی خودا

ته نهاله به هه شتدا پشیودانی به کجاری هه به

خالید به رازیر ده کیژنت

خالیدی کوری وهلید و قه زمانه دواي پوهه کان

هانوبن یو نه ودی له خویتنی پوهه کان پشوشین

خالید ژباننامه و پوینه

خالیدی کوری وهلید کچه کدی پاشا نازاد دهکات

خالید و راهبه که

تیردراوی پوهه کان پیریکسی زور له خالیدی کوری وهلید ده کیژنت

به حته وری و سهر فراری یو که سیک که شه هیدی ده پسته به شری

لوه دی خالیدی کوری وهلید

جیهاده و تیگوشان له پیتلوی خودا سهر قاتی کورپوم

کاتریمیری کوتایو ژبانر خالیدی کوری وهلید

هيوادارم چلوی ترسوک که کان نه چپته حدبو

هه واته ناخوشه که

ژبان دسیت یو که سانیکی دهک خالید بگرین

باشه پوچس له سهر کار لاث یو نهی غومر

خالید شمشیتر که خودای گموره به پووی موشریگاندا هه تیگوشاوه

به حته وری مرد و به عهواسکراوی ژبا

خالید زور ناشتر بوو له هه رازان هه راز پیاو

موسولخانه بیلده که

حمونه راسته که

خانی بدی مکاری و نالیدی له چهند دینیکا

Let $\mathcal{P} = \{P_1, \dots, P_n\}$ be a set of points in the plane.

٢٠٠٠

[illegible][illegible]

به این جهت که سوارچاق‌های قورده‌پیش و شمشیرهای گمانی سوره له سوره‌دهی نه‌فامیده
همیشه دره‌وز رنده‌سیر قورده‌پیش و خندوگری شمشیرگان سوره له پیشه‌دهی
شهره‌گانه له‌گال گنجه‌گانی قورده‌پیشا به‌شداری ده‌وو شهره‌گانی گنجه‌ده
ده‌توده‌کو ده‌گانه عوهری خورده‌سینه، هرودک باسده‌گرتنه له سوره‌دهی نه‌فامی
و شمشیرگان سوره له عوهری گنجه‌گانی قورده‌پیشا به‌شداری ده‌وو شهره‌گانی گنجه‌ده

کاتبك ده که رفته سر جنگی مهرگ و نورکی سرده مهرگ ده سینه رده
 ده سنده کات به گویان و ده لیت که فلان شهر و فلان شهر را به شداریم کرد
 شونینگی چه ستم نبیه که بریض پفره به بیت، تپتر به شمشیر بیت یان به نیر
 یا خود به لیدانی رم، به لام به را خوره نه و نه تا نیست که سر جنگی که ونوم و مهره
 خوشتر خهریکه گیان له دست دودم، له خودا ده پاریمه رده که جاوی نرسون که گان
 نه چپته خور.

نه و نه بو له شاری حیمص و له سالی بیست و به کی کوچیدا گیاس سپار دوده و
 که راوه نه و نه بز لای خودای خوی، دیمعن و نیشانه کی له سر دهرگای شاری
 حیمصه زقر دیار و نه ناویانگ.

موسولمانبونی خالیدی کوری وهلید

عەمری کوری عاص دبارییەکانی مەلگرت و حۆی و ئەوانەیی که لەگەڵیدا بوون
بۆیشتن بۆ ئەوەی لەلای نەجاشی پاشای حەبەشە و لەوولاتەکی ئودا بژین،
کاتیک ویستی بچیتە ژێورەوه بۆ ناو کۆشکەکی نەجاشی، عەمری کوری ئومەییە
زەمری نێردراوەکی پێتەمبەری خودا(ص)ی بینی که لەلای نەجاشی هاتە
دەرەوه.

عەمر لە دلی خۆیدا گوئی: باشتر وابە بچم بۆلای نەجاشی و داوای لێ بکەم که
عەمری کوری ئومەییەم پادەست بکات و لەگەردنی بدهم و بیکۆژم، بەمشێوەیە
قورەیشیەکان بە کەسیکی بونیم دەزانن که توانیومە نێردراوەکی محمد بکۆژم.

عەمری کوری عاصیش چوو بۆلای نەجاشی و گوئی: جەنابی پاشا من پیاوێکم
بینی لەلای تو هاتە دەرەوه که نێردراوی پیاوێکە و دوورمئی شیعەیه، داوات لێ
دەکەم پادەستی ئیمەیی بکە بۆ ئەوەی بیکۆژین.

نەجاشی بە تورەییەره گوئی: ئایا داوام لێدەکەیت که نێردراوی پیاوێکت
پادەست بکەم که فریشتەیی گەورە دیت بۆلای، هەروەك ئەوەی که دەهات بۆلای
موسا و عیسا بۆ ئەوەی بیکۆژیت؟! بۆ ئێمە عەمر بەگویم بکە و شوینی ئەو
پیاوه(محمد) بکەوه.

عەمری کوری عاص دەتێت: پێمانم بە نەجاشی دا که بگەڕێمەوه بۆ شاری
مەكکه و موسولمان بێم، لە پێگادا و پێش فەتحی شاری مەكکه گەشت بە خالیدی
کوری وهلید، عەمر گوئی: ئەوه بۆ کوی دەچیت ئەی باوکی سولهیمان؟ خالیدی

کوری وه لیدیش گوتی: سویند به خودا قهراخی سسی خوشتر رینگوره نوره
پیادهش (واته محمد) پینه مبه ره .... سویند به خودا نه مه ویت بجم و موسولمان
نیز به سه تاوه کو که ی مله حبری و ئیکاری نایه که ی بکه یین ...!!
به مریش به دلخوشییه ره گوتی: سویند به خودا منیش بۆ نوره هاتوره
موسولمان سس.

هه ریزیه بنگه ره هاتن بۆ شاری مه دینه و چوون بۆ لای پینه مبه ره
موسولمان بوون.

من شمشیری خودا و شمشیری پینه مبه ره که ی نهوم

کاتیک پینه مبه ره بۆ مه دی ده رچوو گه یشته زی الحلیفه ...

عه مر بینگوت. نه ی پینه مبه ری خودا ده چیت بۆ ناو هۆزیک به بی چهک و چۆل
که دوور مایه تیان له گه لندا هه یه ؟!

نه وه سوو پینه مبه ریش (ص) ناردیه وه بۆ شاری مه دینه و فره مانیکرد هه رچیبیک
چهک و چۆله ی سه رمازی هه سوو هیتای، کاتیک له شاری مه که که نزیگورییه وه
بینگریار لیکرد که بچینه ناو شار، نه وه بوو رۆیشت هه تاوه کو گه یشته مینا و له ویدا
دله زی، له وکاته دا هه والی بنگه یشت که عیکره مه ی کوری نه بوجه هل به پیتج سه
سه راره وه هاتوره بۆ نه وه ی هه مگی له گه لندا بکات.

پینه مبه ری خودایش به حالیدی کوری وه لیدی فره موو: نه ی خالید نه وه
نامزاکه ی له مار خه بلدا هاتوره بۆ نه وه ی شه رت له گه لندا بکات.

حایدیش گوتی نه ی پینه مبه ری خودا (ص) من شمشیری هه لکینشراوی خودا و
پینه مبه ره که ی نهوم، بۆ هه رشو پیتک فره مانم بینگه ییت ده جم

ئەو بوو پىغەمبەریش (ص) ئاردى ئۆلەي سوپاگەي عىكرەمەي كۆپى ئەبوجەھل
 و كەوتنە شەپەو و سەرمازەگانی عىكرەمەي تىكشكاند و ھەتاوہ كو كەمارەگانی
 شاری مەككە پاوہ دویان ئان، خودای گەورەش ئەم دوو ئایەتەي ئارده خوارەوہ كە
 دەفەرمیت: ﴿وَهُوَ الَّذِي كَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَاَيْدِيَكُمْ عَنْهُمْ بِطَلْحِ مَكَّةَ مِنْ بَعْدِ اَنْ اُطْفِقُمْ
 عَلَيْهِمْ ... عَذَابُ الْيَمِينِ﴾^۱ واتە: ئەو خودایە ئور كە ئىوہەي بىوہەي كرد و
 ئىوہەي لە دەستى ئەوان پارست، ئىوہەشى واینگرد كە وار لە ئىزەدار بە شەپەكە
 بەئین ... ئەوانە لە بۆژى دوايیدا سزای بە ئازاریان ئۆھەبە.

خەونى پىغەمبەرى خودا (ص)

پىغەمبەرى خودا لە خەونید بىنى كە ئەبوجەھل ھاتووە و بەیعت و بەیمانی
 پێدەدات و موسولمان دەست. !!

كَاتِيك خَالِيدى كۆپى وەلید موسولمان بوو، گوتیان: ئەي پىغەمبەرى خودا (ص)
 ھەونەكەت وەپاست گەرا، ئەو موسولمانبووس خالیدی كۆپى وەلید بوو.

پىغەمبەریش (ص) فەرەووی: بەلكو كەسنىگىتریش بىت....

ئەو بوو بە وىسنى خودای گەورە عىكرەمەي كۆپى ئەبوجەھلىش موسولمان
 بوو.^۲

نوورى ئیمان و باوەر

نوورى ئیمان دل و دەرونى خالیدی كۆپى وەلیدی بووبال كەردووەو و خەوش و
 خالى شىرك و بت پەرستى لە ناخیدا پاككردووە.

ھەرتۆبە بە ھەگاوایىكى بەھىز و نەلەخشاووەو و بە خىراپىيەرە ھات ئۆلەي
 تەگەورەگانی لات و عۆز.

^۱ سورة البقرة ۲۱ - ۲۵ تاريخ الامم والعمرى ۲ ۱۱۱

^۲ تاريخ الحاكم فى المستدرک ۲ ۲۷۱

بە دەنگی بەرزى باسنگویانەو ھاوارىکرد و گوتى: ئەى عوراكوفر و بىئارەرى
 ەتۆ، ەو ەك پاكىنگەردى، من ئاگادارم كە خوداى گەرە سوکایەتى ەتۆ
 كرسو ە

خەونى خالىدى كۆرى وەلید

سوارچاکی سوارچاگان و شیری بێشەى ئیسلام شەرنکیار خوویە سەر حینگ و
 ەوى لېگوت، لەو ەونیدا بىنى كە ە وولاتىنگى ناخۆشدايەو ە و روشکەسەرى
 تەنگى پىنەلچىبەو ە دەغل و دان و گشتوگال ەمووى لەمارچووە، ەلام دوتەر
 دەچیتە ئاوشارىنگى سەر سەورى نەز ەوامى ەراوان و حۆش و دەرگىرەو ە

کاتىك كۆچىکرد ئۆ شارى مەدبە و خەونەگەى ئۆ نەمویەكرى صدیق گىزایەو ە،
 نەمویەكرى صدیقیش پىنگوت، ئەو ەو بىزگارىوونەت موو ە لە کوفرەو ە ئۆ ئا
 ئایى ئىسلامى پىرۆز، ئەو تەگەتاویەش كە تىیدا بووت بریتى بوو ە لە شیرك و
 ەت پەرسى.

خالىد و عىفرىتىك لە جنۆكەگان

بەگىت لە حۆكەگان رەدەنت ەسەر خالىدى كۆرى وەلید، و بارە ەتى دەگات
 و ەردەو ە لە ەون بىدەرى دەگاتەو ە و شمشىرەگەى ەلەدە كىشىت و تووشى
 راجلە كىسكى ئالەبارى دەگات و نەسرا ەتى ئامىنىت

خالىدى كۆرى وەلیدیش تر ە لەو ەى كە بەگىت لە موسولمانەگان ەهوى
 شمشىرەگەىو ە تووشى زيار بىت، ەربۆیە باس و ەسەر ەتى ەالى حۆى ئۆ
 پىنەسەر (ص) ئاسكەر كە چى ەسەردىت .

ماچی سه‌ری خوشکه‌کی ده‌کان

خالی‌دی کو‌ری وه‌لید خوشکه‌کی مه‌بوو که زۆر ئاقل و ژیری داناسد.
خالی‌دی له‌مه‌موو شتیکی گریگدا پرس و پاویژی پیده‌کرد.

بۆرتیکیان له‌مه‌سه‌له‌یه‌کی زۆر گریگدا پاویژی پیکرد، نه‌ویش بیرو نۆچو‌برد.
له‌باره‌یه‌ره‌ ده‌ری‌ری، خالی‌دیش زۆر سه‌رسام بوو به‌ ژیری و ده‌نایی و نه‌ویش
خوشکه‌کی و ده‌ستخوشی و ئافه‌رینی کرد.

یوتره‌ستایه‌وه‌ و سه‌ری خوشکه‌کی ماچ کرد.^۸

ئه‌وکاره‌ شیاوی عوزایه

خودای گه‌وره‌ شاری مه‌که‌کی بۆ پیتغه‌مبه‌ره‌کی فته‌ح کرد، ده‌نگی الله اگیر و
اله الا الله له‌مه‌موو کوچ و کۆله‌کانی شارد بۆ بوویه‌وه، له‌پاش نه‌وه‌ی
ده‌سه‌لات که‌وته‌ ده‌ستی خودا و پیتغه‌مبه‌ره‌کی، خالی‌دی کو‌ری وه‌لید له‌گۆ
سه‌رمازه‌ ئارا‌کانه‌، چو‌و نه‌وه‌ و لای عوزا که‌یه‌کتیک له‌بته‌ گه‌وره‌کانی حه‌لکی مه‌که‌
بوو، له‌سه‌رلق و کۆته‌ره‌ی ده‌ری سه‌موری زۆر گه‌وره‌ نه‌وستکرا‌بوو. هه‌ری‌یه
داره‌کانی بری‌یه‌وه‌ و عوزای هه‌نایه‌ خوره‌وه‌ و نه‌و خانووه‌شی پوو‌خاد که‌ له‌ویند،
بوو، نه‌ه‌رکه‌وتنه‌وه‌ گه‌پایه‌وه‌ نۆلای پیتغه‌مبه‌ری خودا(ص).

هه‌یه‌سه‌ریش(ص) به‌خالی‌دی فاره‌موو بگه‌پێره‌وه‌ چوونکه‌ هه‌شتا هه‌یجت
به‌گه‌روه‌...!

خالی‌دیش نه‌و باره‌ گه‌پایه‌وه‌ نۆلای عوزا، خه‌مه‌تکاره‌کانی ده‌ستی‌اکرده‌ هاتو
هاتو نه‌وه‌ی خالی‌د و سوپا‌گی نه‌رسینن، به‌ ده‌نگی نه‌و ده‌یانگوت نه‌ی عور
سه‌رنا‌ه‌ سه‌ نه‌ی عوزا نه‌ووشی ئاره‌نه‌ناری‌یه‌ر که‌...!

مەلەم خالىدى كۆپى ۋەلىد بەۋپەرى ئيمان و ماۋەدەۋە شۈبھىگى داگىر كىردە
دەيىمىت ژىبىكى روت لەۋىندايە و قىزى مەرداۋەتەۋە نۇ سەر حۆلەگەدا، خالىدېش
دەسنەخى ژە پۈۋتەگەى كوشت

دواتر خالىد گەپاپەۋە نۇلای پېغەمبەر(ص) و ماس و مەسەرھاتەگەى نۇ گىزىپەۋە
گە چى كىرۈۋە.

پېغەمبەر(ص) شىۋى، ئەۋكارە شىۋى غوزايە.

قورئان پىشتىگىرى خالىد دەگات

پېغەمبەر(ص) خۇدا(ص) ۋەلىدى كۆپى عوقىمى بارد نۇلای مەنى مۇستەلەق، نۇ
ئەۋەى سەبارەت مە كاروبار و بارودۇخى ژىار و ئيمان و ماۋەپىيان مەۋالە مەنىت.
مەنى مۇستەلەقىش بە ژمارەيەكى نۇقى خەلىكەۋە مەنى نۇ پىشتىۋارى، مەلەم ۋەلىد
ۋايراسى نۇ ئەۋە مەتۈن شەپى لەگەلدا مەن. مەنۇپە گەپاپەۋە نۇلای
پېغەمبەر(ص) و گوتى: مەنى مۇستەلەق ئە ئىسلام مەلگەپاۋەتەۋە و مەتن نۇ
ئەۋەى مەنرەش بىگەنە سەرم و بىگوزن.

مەنۇپە پېغەمبەر(ص) سورچاكى ئىسلام و شىشىرى مەلگىشۋارى حە.
خالىدى كۆپى ۋەلىدى بە سۈپايەگەۋە ئارد نۇلای ئەۋەۋە، لە نىمكى ئەۋ
شۈپتەدا سۈپايەگەى ۋەستاد، بەلەم ھىچكەسكە لەۋ مۇزە ئەمانىيان ئەمىنى، نۇ
ماۋەى چەند شەۋرۈقۇزىك چاۋدېرى كۆرۈن و دەيىمىت بانگ دەدەن و ئوۋۇز دەگەن و
ھىچ نېشايەكى مەلگەپاۋە لە ئاينىيان پىۋە ديار نىيە

خالىدى كۆپى ۋەلىدېش گەپاپەۋە نۇلای پېغەمبەر(ص) و پىنىگوت ئەى
پېغەمبەر(ص) خۇدا(ص) بىچكە لە خۇداپەرستى و خىر ئەيىت ھىچ شىبىكىرم لەۋان

مەنى

خودای گهرهش نه م نایه‌ته‌ی مارده خواره‌وه و فسه‌کی هالده
 پشتراسنکرده‌وه و هارمووی: {یاایها الذین امنوا ان جاءکم فاسق منکم فاصبروا
 تصبروا، فوما یغیال فی تصبروا علی ما فعلتم بایمین} ۱ واته، نه‌ی نه‌و که سانه‌ی ی
 نیما و باوه‌پتان به خودای گهره و نایس نیسلام هیه، نه‌گر که سینی کوبده
 هوالیکی نو هیمان، لیکولیه‌وه بگر پیش نه‌وه‌ی بریار بده، نه‌وه‌ک کومالیه
 به‌رسی تووشی کیشه‌س و دواتر نیوه له‌وکاره‌ی که کردوتانه په‌شیعان سنه‌وه

پینه‌مه‌ره‌(ص) مه‌دحی خالیدی کوپی وه‌لید ده‌کات

پیامه‌ری خود به هه‌گاوه پاک‌کاسی نه‌پگادا ده‌پویش و نه‌بوه‌وره‌یره‌ش
 وه‌ک هورپی له‌گالیدا بوو

له‌وکاته‌دا قایشی به‌عله‌کی قرنا، نه‌بوه‌وره‌یره‌ش به‌کسر نه‌عله‌کی خوی دانه
 پینه‌مه‌ره‌(ص)، به‌لام سه‌روه‌ر قوولی نه‌کرد، هه‌رویه دواتر له‌ژیر سینه‌ری
 به‌ه‌جیک دایشت بو نه‌وه‌ی به‌عه‌کی چاک بکاته‌وه، له‌وکاته‌دا پیاوینک له‌دوره
 به‌رگرت که به‌ره‌و دی نه‌وان ده‌هاب.

پینه‌مه‌ره‌(ص) به‌نه‌بوه‌وره‌یره‌ی هه‌رمور براه نه‌وه کییه؟

نه‌بوه‌وره‌یره‌ش گوئی: نه‌وه هه‌له‌که‌به

پیامه‌ریش(ص) هه‌رمووی: که‌سینکه من تقد به‌دلم بییه و ناله‌ماره!

دواتر پیاوینکتر له‌دوره‌وه‌هات، پینه‌مه‌ره‌(ص) هه‌رمووی: بزانه نه‌وه کییه نه‌ی
 نه‌بوه‌وره‌یره‌ه

نه‌بوه‌وره‌یره‌ش گوئی: نه‌وه هه‌له‌که‌به

پیامه‌ریش(ص) هه‌رمووی: نای چهند که‌سبک ناله‌ماره!

خالید سکالای تهنگی و بچوکی خانووه که دهکات

به همکارانیکی هیمن و له سه رخوو شهرمنه وه خالیدی کوردی وه لید و
حرمه تر پیغمه ساری حور (ص) و سکالای بچوکی حاور شوینی بیسه حینون کی
حوی کرد

پیغمه ساری (ص) هه مروری دهسته کات بو ناسمان بهرز مکره وه و دوی
مرونی له حورای گوره مکه.

حاجیش ره سنی بهرز کرده وه بو ناسمان و نهو دوو عایه ی کره کی
پیغمه ساری (ص) دوی لیکرد پاش ماوه بهک مراکی له لای خودای گوره وهر گبر و
جوریه ماو حاوریه کی خوش و فراوانه وه.^{۱۲}

خالید و قزی پیغمه ساری (ص)

له که شرمه وایه کی مویشا شمشیری هه لکیشراوی خودای خالیدی کوردی وه لید
به گول حوریه سی پیغمه ساری (ص) دا جورو نو شاری مکه که بو به حینیه سی عومره
پیغمه ساری (ص) هه سناپه وه و ساری حوی ناشی و کتومه لک له هاره لاس پاکیشی
له جورو سناپه لک و کتومه لک مو بو قزیه کاس پیغمه ساری حور بو
له جورو هه سناپه لک مو حوریه هه موو چه بیل لک و هه شورو سناپه موو به جورو
چه لک موو به کی به دهسته دهکات
حاجیه کی کوردی وه لید دهسته لک و سناپه کی پیغمه ساری هه سناپه لک
کوردی وه لید دهسته لک و سناپه کی پیغمه ساری هه سناپه لک
کوردی وه لید دهسته لک و سناپه کی پیغمه ساری هه سناپه لک

خالىد خۇي دەيگىرتتەره و دەلىت: پروم كرىتتە مەركەسنىڭ ملكەچم بۇره و
پروخۇش بۇره لەگەلما. ^{۱۴}

خالىدى كۆرى ۋەلىد ۋە بەرەكەتى پىنغەمبەر(ص)

شەرگەرمىو، سوارچاكى ئارا خالىدى كۆرى ۋەلىد بەملاو نەولادا پەلامارى دەدا
ۋە شمشىرەكەى سەرى دوژمەننى لەشەيان حىادەكردەۋە، مەردەۋامبو
لەشەپكردن مەتاۋەكو كلاۋە سەربىزىيەكەى كەرتە خوارەۋە و خلۇر بوۋىيەۋە نۇماو
كۆپەپنى سوژمەن، خالىدىش بەكەۋتنى كلاۋەكەى خەمى زۆرى خوارد، مەربۆيە
لەگەل سەربازەكانىدا مەروەك پەشەبا ھىرشىكرد و ژمارەبەكى زۆرى لە دوژمەن
كۈشت و چەدىن سەربازىش لە سوپاكەى ئەم شەمىد بوۋن.

ھاۋەلانىش لۇمەيان دەكرد و دەيانكوت: باشە تو ئەمە تەنھا لەبەر كلاۋىك
دەكەيت! ^{۱۵}

خالىدى كۆرى ۋەلىدىش بەدەمگىكى مەرز كە تۇنى حۇشەۋىستى لىۋە دەھات تو
پىنەمەرى خودا(ص) گوتى: ئەمكارە لەبەر كلاۋەكەم نەكەم، بەلكو لەبەر نەو
تەلموۋانەى پىنەمبەر(ص) دەپكەم كە تو بەرەكەت خستومەتە ماۋىيەۋە، مەربۆيە
لەۋە نرسام كە ئەدەستيان مەم و لە بەرەكەتتەن بىنەش مە...! ^{۱۶}

ههركه سىك عه ماربو غزىتنت خودايش نهو كه سه ده بو غزىتنت

هات و هاوارى كيشه و ههرا له نيتوان عه معارى كوپى ياسير و خاليدى كوپى
وه ليدا بهرز بوويه و خاليد هاوارى كرد به سهر عه ماردان و سهى پهقى به ماردان
ناوبرو كرد

عه معارى كوپى ياسيريش به خيرايبه وه چوو بو لاي پيغه مبه (ص) و سكار
خاليدى كوپى وه ليدى له لاي سهروه كرد.

دوتر خاليدى كوپى وه ليد هات بو لاي پيغه مبه (ص) و ده بينت عه ماردان
له خوزه تيدا دانشتووه و شكاتى نهو ده كات.

خاليدى كوپى وه ليديش له عه ماردان توپه بوو ده ستى كرد به سه گوتم به ماردان
به لام پيغه مبه (ص) بده نكيو و هيجى نه ده كوت.

عه ماردان ده ستى كرد به گريان و فرمىك به سهر گوماكانيه وه ده هاتنه وه خواره وه
و ده يگوت: نهى پيغه مبهرى خودا سه يركه و ببينه كه چم پنده لىت !!

پيغه مبهرى خودايش (ص) سهرى بهرز كرده وه و نه رموى: ههركه سىك
دووژمنايه تى له گه ل عه معارى كوپى ياسيردا بكات به دلتيايبه وه خوداش ده بينت
دووژمنايه نهو كه سه، ههركه سىكيش عه ماردان توپه بكات و بيبو غزىتنت به دلتيايبه وه
خوداى گه ورهش نهو كه سه ده بو غزىتنت.

خاليديش سه كاسى پيغه مبه (ص) نقد گاريه گريان له سهرى هه ماردان بوويه هوى
نه وهى كه خوشه ويستى عه معارى كوپى ياسير مكوينته ناودليبه وه، هه رمويه گوتى
به و بده به بووه هيج شتيت هبدهى گه ردر شاردى و لىخوشى عه ماردان به لام وه

گرفت و خوشه‌ریخت به نوو کاتب دوی گردن نارادیم له به معاری کوری پاسپر
کرد و نه‌ویش لیمخوش نوو گهر دس نازاد کردم!

نازاری خالیدی کوری وه‌لید مه‌دهن

به هه‌گاوانیکی قورسی هیم و به‌سرخزوه هاوه‌لی به‌زیری پیعه‌مه‌راس
عبدالرحمانی کوری عه‌رف هات نۆ‌لای پیعه‌مه‌راس و سکا‌لای خالیدی کوری
وه‌لیدی له‌لای سه‌روه‌ر کرد.

پیعه‌مه‌راس گویی بو‌قسه‌ک‌نی عبدالرحمان کوری عه‌رف گرت و دواتر چهر
بولای خالیدی کوری وه‌لید.

به هه‌میه‌کی رود حواوه‌وه هه‌رمووی نه‌ی خالید باشه بزچی نازاری پیاویکی
به‌شداری عه‌رای به‌ر ده‌ده‌یت؟ نه‌گه‌ر هه‌نده‌ی کینوی توجود نالوون به‌حشیت
هه‌رگیز باگه‌یت‌وه به‌کار و کرده‌وه باشه‌کاید.

خالیدی کوری وه‌لیدیش به‌وپه‌ری نه‌ده‌وه‌وه گوتی. نه‌ی پیعه‌مه‌ری خود نه‌وان
قسم پتده‌لین و منیش وه‌لامیا ده‌ده‌مه‌وه.

پیعه‌مه‌ریش (هه‌س) که قه‌در و زیری خالیدی به‌شاده‌ه، روویکرده عبدالرحمانی
کوری عه‌رف و هه‌رمووی

نا‌ری خالیدی کوری وه‌لید مه‌ده‌ه. چو‌که نه‌و شمشیریکه به شمشیره‌کاسی
خودا که له رله‌کره‌وه و مارا‌دوبه‌ش به‌سه‌ر کامه‌را و بی‌اوه‌را‌ندا

گۆماوی ئاوه که

روژیکیا، خالیدی گوری وهلبید و عبدالرهمانی گوری عهوف جوړه موده
 گوماونکی شپږین که له ده وروسته څو په ده بو، خوږ شوره و مونه که په ده
 به پاشان به و به رهاتې خوشنورده که مان بو بیغه مه ر (ص) گبریه وه
 بیغه مه ریش (ص) به رموی چوږ خوږ شوره ؟
 خالید گوتی من په رده م نو عبدالرهمان کرد هه تاوه کو خوی شوری و له پاش
 نه ویش په رده ی نو من کرد هه تاوه کو خوم شوره
 بیغه مه ریش (ص) له پاش نه وه ی که دشیانوویه وه له ریگوبسکی و نه وه ی
 کاره که یی، به ده مگن که دلخوشیبه کی زوری بیوه دیارنوو سه باره ت به خاره ریی
 و خوشباری هاوه لاس به رموی ناگر به و خوره مان به کرد په دساس به
 ده ستامی خوم لیم ده مان !

خالید له کوښه ؟

له غه رای حه یه ردا تیر باران ده ستیپنگرد و شمشیره کان سه رده گامان ده په رده
 شیری ملشکین خالیدی گوری وهلبیدش خوی غرنه یه سو چسکی مه رگ وه
 به رده وه به شمشیره که ی شوری ده کرد هه تاوه کو به سه حنی بریدر نوو
 مه ونه که گپشته وه به بیغه مه ر (ص) و هاته ده رده و ده یه رموو کی
 ده توانیت وواحه که ی خالیدی گوری وهلبیدم نو مدوریته وه ؟
 بیغه مه ر (ص) به رده واموو له رویش هه تاوه کو وواحه که ی خالیدی سوریه وه
 ده بیست خالید پالیدوه به وواحه که یه وه و به سه حنی بریدر نوو و خوږی له
 بریه که یه وه ده چوریت.

پیغمبر (ص) له نه نسبت خالیده وه دایمیت و دروغای سو ده کرد
در اتر به نلی حوی برینه که ی خالیدی نه کرد

نینه سمنه له خالید ده گهن

رژیکیا پیغمبر (ص) هر ما سکر که حیرل بکرت، پیم بکوت نیش
حامل ر خالیدی کوری ولید و عباسی کوری عبدالموتی لیب نه شان نه دروه
پیغمبر (ص) خودایش (ص) هر مووی نیش حامل فیدی ناکات که نه نیش
نه دروه چوونکه حودی گوره ده روی حیزی بیکردوده توه و مارو دوشی دارایی
ماشه.

هلام نه رستی ستمتار له خالیدی کوری ولید کردوه چوونکه هه میشه کراس
و دیرعه که ی ختگی له نه ردایوه و نه رده وام چال و تفاق سهراری و وولاچه که ی
ناماده به بق حیات له پیناوی خود.

عباسی کوری عبدالموتی بیبی مامی پیغمبر (ص) مارو دوشی دارایی ماشه
دهیت نه و خیر بکات و نه چهد فینده ی خه لکینر حیرل چاکه ده کات

سوار چاکس مروهت و پیاوه تی

هوزی خوراعه ولیدی کوری ولیدی کوری موعیره یال کوشت، نالی مه حرم
دوای حویس کوژدوه که یار کرد، بپسری کوری سو میا که به کینکرو له نه شراف و
پیاوماقوله کاسی هوزی خوراعه له گن کورپه که بدا نه شاری مه که سو

کتاب نامه‌ی منسوب به خورشید شاه خوارزمشاهی که در کتابخانه‌ی

موزه‌ی ایران باستان در تهران نگهداری می‌شود

در کتابخانه‌ی منسوب به خورشید شاه خوارزمشاهی که در کتابخانه‌ی

موزه‌ی ایران باستان در تهران نگهداری می‌شود

در کتابخانه‌ی منسوب به خورشید شاه خوارزمشاهی که در کتابخانه‌ی

موزه‌ی ایران باستان در تهران نگهداری می‌شود

در کتابخانه‌ی منسوب به خورشید شاه خوارزمشاهی که در کتابخانه‌ی

موزه‌ی ایران باستان در تهران نگهداری می‌شود

تأثیر مالایه‌های حالبیدی کوری و دلیددا بن

در کتابخانه‌ی منسوب به خورشید شاه خوارزمشاهی که در کتابخانه‌ی

موزه‌ی ایران باستان در تهران نگهداری می‌شود

در کتابخانه‌ی منسوب به خورشید شاه خوارزمشاهی که در کتابخانه‌ی

موزه‌ی ایران باستان در تهران نگهداری می‌شود

در کتابخانه‌ی منسوب به خورشید شاه خوارزمشاهی که در کتابخانه‌ی

موزه‌ی ایران باستان در تهران نگهداری می‌شود

در کتابخانه‌ی منسوب به خورشید شاه خوارزمشاهی که در کتابخانه‌ی

موزه‌ی ایران باستان در تهران نگهداری می‌شود

در کتابخانه‌ی منسوب به خورشید شاه خوارزمشاهی که در کتابخانه‌ی

موزه‌ی ایران باستان در تهران نگهداری می‌شود

له پاشان گوښان، نهی پښه مېری خورا فرمايان به چې پښه که پټ؟
 پښه مېریش (ص) فرمووی: ښه ده، پټ له ژیر ټالو فرمايی خالیدی کړی
 وه لېدا، نه رایش به گوښان کړد، تاوه کو نه و کانه له داو هیچ هوریکي عړه و
 بهیری عړه ده، نه مووه که هه رار کهس پښه وه موسولمان من."

پوهسته نهی خالید

به پېری ته رېقوونه وه و شهره رارپه وه ژبه عمیدیه که به هه گواښکی زور
 فورس وه هات نو خرمه تی پښه مېر (ص) و له عړه مېدا د پښت
 به ده گڼکی له زورکی گریا باویپه وه گوتی: نهی پښه مېری خورا (ص) من
 نورشی زینا و داوینپیسی نووم، تکتا پښه که م پاکم بکړه وه.
 پښه مېر (ص) نارديپه وه نو ماله وه و هیچ وه لامیکي به دایه وه، به لام نو
 به یابیه که ی دیسانه وه ژته که هاته وه نو لای پښه مېر (ص).
 به خه موپه ژاره به کی زوره وه گوتی: نهی پښه مېری خورا، .. داسه بوجی
 ده مېرپته وه نو ماله وه و سزم ناده پټ؟! له وانه په منته ویت منیش وه د ماعیر سرا
 نه ده پټ، سونید به خورا من سکم پرې...
 پښه مېریش (ص) فرمووی دهی که وایو بېرته وه نو ماله وه هه تاوه کو
 منداله که ت له دایک ده پټ، نه ویش پښه وه و کاتیک منداله که ی له دایک و پېچای
 به پارچه په پوښه که وه و هاته وه نو لای پښه مېر (ص) و گوتی نهی پښه مېری
 خورا نه وه تا منداله که م نوره
 پښه مېریش (ص) فرمووی: زور داسه، بېرته وه و شیري پښه هه تاوه کو به
 شیر ده پښه وه

کاتیک مداله که له شیر بریاوه ژنه که هاته وه مۆلای پتقمه مه را من، و پاره
نان له مار دهستی مداله که پدا بوو، گونی نهی پتقمه مه ری خودا نه وه، و
بروونه وه و سه ده حوات، پتقمه مه ریش (ص) مداله که ی رادهستی به کیته، و
موسسه که کرد مۆنه وه ی به خیری مکه نه، دواتر فرمانسکرد و جانیکیا نه وه
سگر ژنه که هه لگه نه و له پاشان ژنه که مان تیکرد و خه لکیش به ریدبارایان کرد
حده ی کوری وه لیسش به ریدبگی هه لگرتوو ده یگیشا به سه ری ژنه که، و
سحقای ده کرد، و له مار حویه وه حسیری نه شیاوی به ژنه که ده ده.

بنامه‌ری خودایش (ص) جنیوه‌گانی خالیدی بیست که به ژنه‌کی ددها
پیامه‌ری روویکرده خالید و فرمویی: بوه‌سته نه‌ی خالید، سویر
سورکه‌ی که گیاس می به ده‌سته نه‌ی ژنه ته‌ریه‌کی کردوره نه‌ونده گه‌ریه
که نه‌ی که می که هشت یه‌کادات به ژن ته‌ری له‌وحوره مکات
به‌دلسببه‌وه خودای گه‌ریه لئیخوش ده‌بیت.
سویر پیامه‌ری (ص) حوی نویزی له‌سور کر و فرمانیکرد له‌ناو گه‌ریه‌پاس
موسولمه‌یابدا به‌هاگی سپیند

هېند له سه زده مي مله جه پي و له سه زده مي ئيسلامدا
 داسي داسي شري مه ككه دا نالاي ئيسلام له ماو شادا به رركويه وه و
 دمه كانه وه. بنه ميري خوشه ويست مه ووته كاني شكاند و دهنگي لله اكبر له
 مه ووتله كره مه ووتله كره

سورچاگی ئارا خالیدی کوپی وهید نریکی نه بوهوره بیره بووبه وه و گوتی: نهی
نه بوهوره بیره بامه نو مالی هیندی کچی عوتبه نه لکو هه ندیک قورئانی نو بخوینیت
و سودی هه بیت نو مه مگردنی دل و ده روی
پیکه وه بۆیشتن و گه یشتنه مالی هیند.

خاید پوویکرده هیند و گوتی: نهی دایکی مو عاوییه... نه مه نه بوهوره بیره
هاوه لی پیغه مبه ره (ص) من داوام ینکردوه بیت بۆ ئیره قورئان نو تو بخوینیت وه
و بای نیسلامت نو بکت.

هیندیش گوتی: ئادهی بزاتم.

نه بوهوره بیره له سه ره های سوره تی تباره که وه دهستی کرده خویندنه وهی
نایه ته کان هه تاوه کو گه یشته نایه تی {ثم ارجع البصر کرتین یقلب الیک البصر
خاسنا وهو حسیر}

هیند گوتی: ئیتر به سه، سویند به خزمه تکاری که عبه هه چکاتیک له شاعریکمان
نه بیستوه که بای دروست کردی ئاسمه کان و رهوی بکات بیهگه له م هاوه لهی
ئیه نه بیت (واته پیغه مبه ره ص)!!

دواتر خالید گوتی: هه سته نهی نه بوهوره بیره... سویند به خودا نه مه هه رگیز
موسولمان ناییت.

له پاشان بۆیشتن و هیندیان به حه نهیشت، پاشه وه به له ویستی خودای گه وه
دلی نو ئاینی نیسلام کرا به وه و نووری ئیمان و ناوه پ چوپه ده رووبه وه و باوه پی
به ئاینی پیروزی نیسلام هینا.

خالیبدی کوری و دلید بتیاوتره بؤ شه لگرتنی ئالاگه

به شاری موته. حاکم گهرم نور بؤخی پستی ههرسی سهرگردهی گسهری
موسولمان سهره و ناسر بو سهره شنی نیرنهی ههری. سهرینی کوری سهره
سهرینه و روشت و ئالاگهی سهرگرده و دواتر - ی سهره سنی حهری نور
و دلید و

گرتی نهی دارگر سوله بان وهره نه و ئالایه سگره.

حایدیش گوتی مر سگره سهره سته و چورکه تۆ شیاوتریت. تۆ پدیر
به ته مه نیت و به شاری حهرگی سهر مویت.

سابیت گوتی نهی حاید سگره. سوید سهره حودا نه م ئالایه تهها تۆ تر
هه لگرت و. تۆ له شه پدا له من دقده شاره راتریت.

دواتر به خه که که ی گوت. ئایا پیتان باشه که حاید ئالاهه سگری موسولمان
سنت؟!

نه وایش به به ک ده گ گوتیار به ئی پازین. ..

خالیبدیش ئالاگهی هه گرت و به پیری ئارایه تی و به حشه و پیلای حهرگی
تیکوشانی کرد هه تاوه کو خودای گهره سهرکه وشی کرد سهریار.

خالیبدی کوری و دلید و نۆ شمشیره که

له بؤخی حهرگی موته دا بؤمه کان به شیه به کی زۆر به هیز و تۆقنه
هیزشیا کرده سهر موسولمانه کان. سوارچاکی ئارا خالیبدی کوری و دلید
ده سته کرده شه پکردن که هیچ ترسینکی له مردن نه بوو. هه تاوه کو ژماره به کی زۆری
له بؤمه کان سهره سنی حفری ره وانه ی دۆزه خ کرد. به لام شمشیره که ی شک

جیسی کوری وهید جوی ماسی ترساکسی شهره که دهکات و دولت له بلدی
 موری موئنه دا تو شمشیر باده ستمه وه شکار، تنها بهل قهلعار میوه ی
 دروسکروی دوحه ی به ماسی سوو

خالید ئالاکه هه تده گرت

به چوبیکی پر له فرمیتک و دلیکی تهنگه وه پتینه مه (ص) ناربه تباری سو
 هه رسی سه رکرده ی تارای موسولمان ده گتیر و هه ولیده و نیمه ی چوبه تی شه پرده
 و تارپانی نه و شه هیده به مرابه تو هاوه لار بگرتیه وه.
 به چاوبیکی پر له فرمیتکه وه که هون هون ده هاتنه حوره وه به رمویی زهید
 زلاکی هه لگرت و شه هید سوو، دواتر جه عفر هه لیگرت و نه وش شه هید سوو، دواتر
 عدالکی کوری به واحة هه لگرت و نه ویش شه هید سوو، له پاش نه وان خالیدی
 کوری وه لید ئالاکه ی هه لگرت و خودای گه وره سه رکه وتی کرده بهشی
 به سولمانان^۱.

خودا هه رگیز له تو توره نه بووه

سو درچاکی ئیسلام خالیدی کوری وه لید له شهری موئنه دا ئالای سوپای
 موسولمانی هه لگرت، سه رکرده یه کی چاونه ترس و به حهرگ که شکستی
 به ده ناسی و تو سقالتیک ترس له ناودن و ده روید به سوو، به رده وام به خشه و پیلانی
 به هیزی سه ربازی داده نا.

تو به یانیه که ی خالیدی کوری وه لید بهشی پتیشه وه سوپا که ی خسته بهشی
 دووه و دویشتی هینابه پتیشه وه، لای راستی برده لای چهپ و لای چه پیشی هینابه

^۱ خرجه بر حدیث ۵ ۸۲۱

^۲ خرجه تباری ۱۱۶

ہاں راست، کانیک رومہ کار نہ میاں بیسی وایا براسی کہ سوپای موسولمانہ
سہراری بویاں نو ہاتوہ ترس و دلہ راوکی کہون ہوانہ،
ہے پتواییور نو سوپای موسولمانہ شکینس کہ لہر مہ ریاند
دہ توائز دل من ہسہ ریاند نہ گہر بیت و پشٹیواسی ہسہری
ہاتنت؟!

به مشیوہ خالیدی کوپی ولید تواسی ترس و دلہ راو گنیہ کی دُور سحانہ مارا دیر
سہ ربا زاسی بؤمہ و و بہرہ پری گہ و رہیہ و سہرکہ و تن بہ سہر ہومہ کدہ بہرہ
بہتین.

کاتیٹ سوارچاکی جہنگ و شہرہ کان خالیدی کوپی ولید ہانورہ بوش
مہدینہ و چوریہ بہرہ می پیغہ مسہر(ص) و ایرانی کارنکی کردوہ کی حوا و
پیغہ مسہرہ کی توپہ کردوہ (واتہ ہستی فرمان نالاکہ کی ہلگرنوہ) ہارنہ
یہ کسہر گوتی: پہنا دہ گرم بہ خودا لہ توپہ یی خودا و پیغہ مسہرہ کی
پیغہ مسہریش(ص) بوشوہی خالیدی کوپی ولید ہنم و دلہا بگنورہ و
مورڈہی نہوہی پتیدات کہ نہوہی کردوویہ تی نہہا سہرکوتش و دہ سنگوتیکی
کہوردیہ بوش موسولمانان فرمووی:

نه خودا و نه پیتقمبهره که پیشی له تو توپه زی، ه لکو تو شمشیرنیکیت^۹
شمشیره گانی خودا به سر کاعران و بیتاوه رانه وه^{۱۰}

پیتغەمبەر (ص) ھاۋسۇزى بۇ خالىد دەردەپریت

له عزای مونته‌دا پی‌او یک له خه‌ئگی یه‌مه‌ن هات که ته‌با یه شمشیری پی‌وو،
کاتبت سوپی بزمه‌کار هاتر پی‌او یک له‌او یاه‌وه و به‌سور نه‌سپی‌گر جی که

بهره‌ای که از این راه می‌تواند به دست آید، بسیار زیاد است و این
روش را می‌توان به عنوان یکی از بهترین روش‌ها برای
درمان و پیشگیری از بیماری‌های مزمن و
بهره‌ای که از این راه می‌تواند به دست آید، بسیار زیاد است و این
روش را می‌توان به عنوان یکی از بهترین روش‌ها برای
درمان و پیشگیری از بیماری‌های مزمن و

بهره‌ای که از این راه می‌تواند به دست آید، بسیار زیاد است و این
روش را می‌توان به عنوان یکی از بهترین روش‌ها برای
درمان و پیشگیری از بیماری‌های مزمن و

بهره‌ای که از این راه می‌تواند به دست آید، بسیار زیاد است و این
روش را می‌توان به عنوان یکی از بهترین روش‌ها برای
درمان و پیشگیری از بیماری‌های مزمن و

بهره‌ای که از این راه می‌تواند به دست آید، بسیار زیاد است و این
روش را می‌توان به عنوان یکی از بهترین روش‌ها برای
درمان و پیشگیری از بیماری‌های مزمن و

بهره‌ای که از این راه می‌تواند به دست آید، بسیار زیاد است و این
روش را می‌توان به عنوان یکی از بهترین روش‌ها برای
درمان و پیشگیری از بیماری‌های مزمن و

بهره‌ای که از این راه می‌تواند به دست آید، بسیار زیاد است و این
روش را می‌توان به عنوان یکی از بهترین روش‌ها برای
درمان و پیشگیری از بیماری‌های مزمن و

بهره‌ای که از این راه می‌تواند به دست آید، بسیار زیاد است و این
روش را می‌توان به عنوان یکی از بهترین روش‌ها برای
درمان و پیشگیری از بیماری‌های مزمن و

دواتر پينغه مېر(ص) پوويكړده عهوف و پنيگوت: بشه ئنوه موچي در،
 مېر هكاسي من ماهينس، نموي ئنوه و نهوان وهك پياويك وايه چاوديني خوشر
 د ريد دهكات ماشي، دواتر دهياهيته سهر ناويك و له ننگرد و ساهكي
 د حربه وه و ينه كي باخويه وه. دهی كه واپو و نهوهی دهستك ونی دېر و ننگر
 به كومان و پاك و زوره يو ئنوه يه، لين و كه م بايه خه كيش ما نو نهوارا دن
 نه مېر هكاسي جهگ (بنت)

خاليد بهرگري له پينغه مېر(ص) دهكات

بوزنگيان علي كوري نه بوتاليب هه نديت ئالتووني دهستكوت و عه مېر
 جهگي نارد يو پينغه مېري خودا(ص)، پينغه مېر ش(ص) دابه شيكرد به سر چور
 كه سا. نه قره عي كوري حابيس، عويه يني كوري به دي قه زاري، زهيدى ناني،
 عه لقه مې كوري عه لاقه ي عاميري.

قورده شي و نه نصاره كان به مكاره زور توريه بوون و گوتيان: به شي نه شرف و
 گوره كاسي باوچه ي نه خد ده دات و ئيمه مينه ش دهكات!!

پينغه مېر ش(ص) فرموي: نه وه نه نها له مهر راگرتني دليانه، چووك تازه
 موسوئان بوون.

بياويكي مو پس كولم مېرزي ته ويل به رزي ريش پر هات پيشه وه
 به دهگيكي مېرزي زور په قى ناله باره وه گوتي، له خودا بترسه نه ي محمد^{۱۱}
 پينغه مېر ش(ص) به ويهري نه دهب و هينمي و له سه رخويه وه فرموي به
 نه گهر من گوترايه لي و به قواي خودام نه ميت ئيتر ده بيت كتي هه بيت^{۱۲}! خود
 كرومي به نه مين و ده ستياكي خه لكى سه رزه وي، به لا ئنوه متامم پينگي^{۱۳}

خاندی کوری وه لیدی که شه و منته ریمی کابرای له گه ل پینه مبره (ص) بیسی
هه ستایه وه و هویه ری خوشه ویستی نو پینه مبره وه گوئی شه پینه مبره خودا
پینگه مبره نو شه و له گه ردی بدهم و ساری به لاشی حیا که مبره

پینه مبره (ص) هه رموی نه خیر... له وانه به که سیکه نه هلی نو بستی
خاندی کوری وه لیدی گوئی روریک له ده نکه وه هه که شتیک ده لیس له دلایه
ده ریا بیسی بیبه.

پینه مبره (ص) هه رموی من فرمام پینه گراوه که ناو دلی خه لکی کون
نه و بچه نارینه وه فرما بستم پینه گراوه که هه ولدهم و بزام که له تاو
سکند چی هه به

ئادابه گانی جهنگ له ئاینی ئیسلامدا

سوارچاکی سوارچاگاسی ئیسلام خالیدی کوری وه لیدی به شه ریکدا به
شمشیره که به وه ده رچوو دوورمانی شیرزه و بزار کرسوو به هه مرو شیره به ک
یگی نو پیغه مبره خودا ده کرده وه.

راهی کوری حازه له و هه نیک له هوه لانی پیغه مبره (ص) دیان به لای ژینگی
کندید که له ناو خوینی خویا گه ور بوو که به هه له شمشیری خالیدی
هه رگه رتوو

کنت پیغه مبره خودا (ص) شه ژنه ی بینی که خه لانی خوین بووه، نوو
سگورو کوژانه کی، هه رنویه به ده نگیکی خه مباره وه فرموی: نه مه هه رگیز
هه رنه بوو

پینه مبره (ص) ویستی ئاداب گانی شه فیزی خالید بگات، هه رنویه
هه لده نگی له هاوه لای که له ته بیشتیه وه وه ستابوو

رو به شوین خالیدا و پتی بلی به هیچ شیوه یه ک ژن و مندال و کیری
خرمه تگار مه کوژن^{۲۱}

خالیدی کوپی وه لید نه کیده ده کوژنت

پنجه مه راس) کوچی دوا بیکرد و هوالی مردسه کی نه ناو هه مود سوری
مه ره بیدا هه روه له نگیری مار پوش و پاوان بلاویویه وه، نه م هه واله ش گه بشیر
نه کیده ره که له تر سادا موسولمان بوو، ره کاتی نه دا و په یمانه کاسی شکسته و
ره ویت حاسه له ده رچوو له ناوچه ی حیره گیر سایه وه و له ویندا نه ده
کوژکیکی گه روه ی نروستکرد

نه بویه گری صدیق نامه یه کی نارد بو شمشیری هه لکیشراوی خودا خالیدی کوپی
وه بید که نه وکات له عه یی نه مر بوو هه رما بیپنکرد که به سوپاکه په وه برور
به روه ی لای نه کیده ره و له ناوی نه ریت.

ده سته حه به بیره کی برنده و شمشیری تیژ خالیدی کوپی وه لید به روه و لای
نه کیده ره روشت و به وپه ری ناریه تپه وه هیرشی کرده سه ر حوی و داروده سته کی و
کوژنتی^{۲۲}

خالید و عابیده زاهیده که

حاصبی حوراسی موسولمان بوو سوزی نیما و باوه ره له دلیدا حینگری بوو
هه رویه له ناو هوری حه سعه دا بیشت حه بوو، کاتیک نه نی حه نیف له نیسلام
هه لکه په وه، نه میشر بنیان بوورده و ته وه و نه نه میا سه رقانی خودا په رستی بوو

به ناموه کریان گوت؛ حالید بگیږه ره وه نو شاری مه دیسه.

ناموه کری صدیقیش نه و داوایه ی ږه تکرده وه و گوتی: له بعد
خوداوه (ص) بستومه که فرمودیه تی؛ ناشترین به دهی خود و بری عاشر
خالیدی کوږی وه لیده و شمشیری هه لکیشراوی خودایه^{۳۶}

شمشیریک ناکه مه وه ناو کیلانه که ی که له پیتاوی خوادا هه لکیشراوینت

موری سلیم له نایی پیرزری نیسلام هه لکه پانه وه و واریان له ناین هیا و رډر
کاډی و بیناوه بریان به رز کرده وه؛ خلیفه ناموه کری صدیقیش سوارچاگر تږ
خالیدی کوږی وه لیدی نارد نزیان و هیرشیکرده سهریان و به ناگر و ناسن وه امر
ده وه...!!

نوموږی کوږی خه تنابیش به توږه بیه وه گوتی؛ پیاوینکت تارنوره نو شاری
هه لکه پانه کان که به توندی سزای خودا ده مارینکت به سهر نه و خه لکه دا.
ناموه کری صدیقیش گوتی مږ هه رگیر شمشیریک ناکه مه وه به ناو کیلانه که ی
که به ویستی خودا و پتفه مبه ره که ی (ص) به ږوی کاډاندا هه لکیشراوینت. هه روږ
ده نیت به مرماس خودای که وره بکرتنه وه ناو کیلانه که ی^{۳۷}.

سوارچاکی نیسلام

ناگری هه لکه پانه وه له نایی پیروزی نیسلام کلپی سهد، سوارچاگر سه حنی و
مجهن کال خالیدی کوږی وه لید ده ستیکرده هیرشکردن نو سهر هه لکه پانه و
کاډه کان

هه‌ڕه‌کێکه‌ سه‌ر هه‌زی جه‌دیه‌ که‌ به‌ کێک له‌ هه‌ره‌ کاسی ناوچه‌ی ته‌ی یوو، داوی
به‌ عه‌دی کو‌ری حاته‌می تانی کرد که‌ له‌ شه‌پکردن له‌ گه‌لبادا هاوکاری و پشتیواس

مکات
عه‌دی گو‌تی ته‌ی ناوکی سوله‌یهار، پیتخۆشه‌ که‌ به‌ دوو ده‌ست شه‌سه‌شانه‌
سه‌گم یار به‌یه‌ک ده‌ست؟

خاییدیش گو‌تی: پیتخۆشه‌ به‌ دوو ده‌ست شه‌پکه‌یت.

عه‌دیش گو‌تی، ته‌وه‌ بزانه‌ که‌ هه‌زی جه‌دیه‌ به‌ کێک له‌ ده‌سته‌ کاسی منه‌

خاییدی کو‌ری وه‌ینه‌ عه‌دی کو‌ری حاته‌می تانی یارد نۆلای هه‌زی جه‌دیه‌ و
دوو سه‌ره‌ به‌سگیکردنه‌وه‌ نۆلای تانی ئه‌سلام، ته‌وه‌وو پاش هه‌روک و مادیووینگی
نۆد موسولمان بوونه‌وه‌، خاییدیش هه‌موو سوارچاکه‌ کاسیانی هه‌تایه‌ ڕیری
سو‌پکه‌یه‌وه‌ و به‌وه‌په‌ری ڕێزو حورمه‌ت و به‌خشش و به‌ په‌وه‌شتی به‌زی حویه‌وه‌
کردیه‌ هاویشینی حوی و له‌ شه‌په‌کاندا به‌شداري پیکردن^{٢٨}.

وه‌فا و نه‌مه‌کی خاییدی کو‌ری وه‌لید

خاییدی کو‌ری وه‌لید به‌ سو‌پاکه‌یه‌وه‌ به‌ره‌و ناوچه‌ی به‌مامه‌ به‌ریکه‌وت، گاتیک
که‌ بشتن به‌ موسه‌یله‌می دره‌ن و هه‌زی حه‌نییه‌ که‌وتنه‌ شه‌په‌وه‌ و نو سێحه‌ر
موسولمانه‌ کاسیان تینکشکاند.

ساییتی کو‌ری قه‌یس گو‌تی: ئیمه‌ له‌ گه‌ل پیه‌سه‌ری خودا(ص) هه‌رگیز به‌ محوره‌
شه‌پمان نه‌کریوه‌ و نه‌دۆیاین، هه‌رئۆیه‌ چالیکي نو قاچه‌ کاسی حوی هه‌لکه‌د نو
ته‌وه‌ی به‌جیتته‌ داوه‌، ده‌ستیگره‌ شه‌رکردن هه‌تاره‌کو کو‌را

سايىنى كۆرى قەيس ھاتە خەۋى پياۋىك و پىيگوت؛ ھى كاتىك دوسى كۆرى.
 پياۋىك لە موسولمانان دايىلەلەمدا و دىرەينكى مەنرەلى لەمەردا كەندەم، شۇيەكەرى.
 سەرور لەسكىرگە كەردەپە، لەلەي شۇيەكە پىشى ئەسپىك ھەپە كە ھەمور دىرەينى.
 داۋە بەسەرى ئەۋد، و مەنچەلىكىشى داۋە بەسەر دىرەكەدا و پياۋىكىشى بەسەر.
 مەنچەلەكەۋە سوار كۆرۈۋە، بۇ بۇلەي خالىدى كۆرى ۋەلىد بۇ ئەۋەي ئەۋەرى.
 لەر پىارە ۋەرىگىتەۋە، دۈي ئەۋەي دىرەكەت ۋەرىگىتەۋە، بۇ بۇلەي خالىدى.
 پىيەسەرى خۇدا ئەۋەكەرى صدىق و پىيەلىنى مەن قەرزدارى فلان و فلانم، ھەردە.
 كەردى فلان و فلانىش ئاراد بىت، قەرزدارى رۇزى قىيامەت بىت ئەگەر بىت و ئەي.
 مە خەۋىنىكى بىنمايا بىر بىت و پىشگۈتۈش بىت و كارەكەم بۇ جىبەجى مەكەيت.
 پىاۋەكەش بۇ پىيەكەي ھات بۇلەي خالىدى كۆرى ۋەلىد و بەسەرەش.
 خەۋەكەي خۇي بۇ گىتەۋە.... خالىدىش دىرەكەي لە پىاۋەكە سەندەۋە.
 سەپپارەدا كە خەۋەكەي پىيەۋە ناردىۋە بۇلەي خەلىفە ئەۋەكەرى صدىق و
 ئەۋەش خەۋى پىاۋەكەيان ۋەك خۇي جىبەجى كەرد.

گۈمەتىگن كە سۈرۈن لەسەر مەردن

سوارچاكي ئىسلام خالىدى كۆرى ۋەلىد مە شەرى پەمامە تەۋاۋ بۇر، مامەيەكى
 ئار. مە خەلىفە پىيەسەرى خۇدا(ص) ئەۋەكەرى صدىق و داۋاي لىكرد كە رىنگى
 مەت مە سوپاكەيۋە مەردە غىراق بىۋات و مە مەرج الھەد دەسپىكەت كە مە ناۋچەي
 (ئىبلە) مە ماسگۈۋ

خالىدىش مە خىزايىۋە سوپاكەي مەرد مە تاۋەكەر گە يىشتە ناۋچەي خىرە، لەۋىدا
 قوبەيسەي كۆرى ئىياسى تاشى كە فەرمانبەرەۋاي كىسراي فارسى بۇر لەسەر ئەۋ
 شۇيە لەگەل ئەشۋامىيە كاپىدا بە سوپايەكەۋە تۆي دەرچۈۋ.

هاند بى؟ - پېرە پياو مى لەكۆيد، مەشوقى تۆرە مگە؟

نەرش گوتى: مە پىشتى ماوكم

هاند گوتى: ئەي ئەكۆيە، ھاندە مەردەود؟

نەرش گوتى: لە سگى دېكمەود

هاند گوتى: ئو كۆرى چەند كەسىن؟

نەرش گوتى: يەن پىداو

ھالەيد گوتى: ھېچكائىك وەك نە مېزىم نە مېنبو، مەن سە مەردەت مە شتە پىداو

لەكەستە مگە مە شتە پىداو وەلام بەدەود

ھاندە مەسحەش گوتى: ھەرچە مگە گوتىت ئەو ئەمە پىداو كەسى تۆرە مەردە

ھەرچە مگە دەودەت پىداو

ھالەيدەش پىداوگوتى: ئايا تۆ مەشتەت ياخود شە؟

نەرش گوتى: مەن مەشتەم

ھالەيد گوتى: ئەي باشە ئەم قەلایە چىن؟

نەرش گوتى: ئو كەسىنكى بىنە قەلەم سۆسكەردەد كە لىرە شەرىق تۆرەود

مە مەردەتەن كەس بىنەو مگە

ھالەيدەش سەرى ماو ئەپى دەستى پىداو كەسى كۆر و دە مېنە شتە پىداو

گوتى: ئەو چىپە لەناو دەستەد؟

ھاندە مەسحەش گوتى: ئەو مەردە

ھالەيد گوتى: باشە چى لىدە كەيت؟

نەرش گوتى: ئەگەر لەلای تۆ كە سەبەك ھەن كە پىشتىو و مەردە مەردەكە و

ئەلە شەردەكە مەن سۆپاسى خودا دەكەم و تەولى دەكەم ھەن ئەگەر مەردە مەردە

هسدر کورد به لیدیش میری له هؤکاری نهو هه موو به هئیریهی سوپاکهی
بو هه به کیدهوه، دواتر به چبهوه گوئی نهو سوپایه نهها به گوشتنی نهو
هروای نه لاسوره کهی به دهسته وهیه ده شکست.

در روز هفدهم مردی که بویشت و نهاده ریشیه پهل بنیت و پاش ماند و بیرون رفت
و در برسی زری دووزمان حوی گه یانه نریکی کادیای تالا نه ده ست به پهک
به س بهر چیدا و خستیه سه ره وی و چه لکتاسی خوینس کرد

میشود به نالاسوره گی سوپاکی توله بجه که رت سه زده وی و نووه ژنر پنی
رواج و سه زده گانه وه و پارچه پارچه نووه میشوده سوپاکی توله بجه
پرت وه نووه کوبیداله زده دم سوپای موسولماناندا خویار پینه گیر و زهر
ورسکند

خوشه‌یستی خالد و سه‌رازه‌کانی

سورچاکی مارمختی و میخته‌گاں خالیدی کوپی وید شمشیرگی نه‌ری
تویه سه‌ماره‌گاس به‌کارهینا و شل و پت و دوامزای کور و تووشی
سزیک میوننه میژووی کور

کتاب توحید نیکشکاتی سهاره به عیزه گانی حری بیبی له هوری عتدیه.
سهار سوپسه وه گوتی: هاوار به مالش چیتن بیته وعاره، نه وه نوچی تکشکال!
بیویکی گوتی: من پنب ده لیم نوچی تیکشکالیه هه موو پیاویکی نیه حه
ده کات هاوه له که ی پنب خوی سرنه

سلام سر باره کنی خالید هر چه که یار بینخو شه پیش هار له که ی مکه وینت و
حزینت ۱۱۱

ژنه که و خوشتره که

هؤری به نهار له پاش تیکشگاهه که سوپای تولیج له دهوری به کپل ن ژنه
سه رکرده کاسی عه رهب کوبونه وه که ناوی نوم زه مل سه له مهی کچی مه لیکی کرد
خویره به بورا خترویتیکی خارهن حسه ب و نه سه ب و نه شرافتی بوو، دایکی نم
ختویره سوپیه مه سه له و نه ونه ی شهره ف و گه وره بی له بهر نۆدی عدال و
به ده کاسی و عزه ت و گه وره بی و پیزی هۆزه که ی.

کاتیک له دهوری کوبونه وه، له نژی خالیدی کوپی وه لیدی هانیده دان، دوی
لینکری هیرشی به که به سه ر و نیکیشکینن و تۆله ی لیکه نه وه، نه ویش
ده ستیا کرده نامه کاری بو شه کاره و نوینه ریان نارد یق لای هاوپه یمنه گانیان له
هؤری سوله ی نه ی و هه وازین و نه سه د، هه مووان کوبونه وه و بوونه سوپایه کی
نۆر گه وره به هیر

کاتیک خالیدی کوپی وه لید هه واله که ی سیست، به خیراییه وه و وه ک نه ریش
سواچاکسی نارا و بویر و به دل و دهرونیکه وه که نامه نۆدی چه شتنی تامی
شه هیدی بوو، به سوپایه که وه چوو به ره و پوویان....

ده هۆل و شه پوری شه پ لیدران، هه مور سوپاکه پوویا پووی به کتری بوونه وه،
ژنه که ش سوری خوشتره که ی دایکی بوو، چووکه له ماویاندا بار بوو که هه رکه سیٹ
سو بیت خوشتره که ی دایکی بگوریت سه د خوشتر خه لات ده کریب... چونکه نۆد
هه ره ر عبیه ت و شه راهت بوو.

ششیری هه لکیشراوی حوبا خالیدی کوپی وه لید هه روه ک شیری ینشه و
هه وره بروسکه حوی سوپاکه ی که وینه شه پکرین، هه تاره کو توشی که سه روی ژنه که

خالیڊ نه میر و فرماندهی ههردوو سوپاکه به

سوپاکه له نیمه شقوه ده چوو که فرمانده که یار سپره ی کونی فاتیکی
نسه دی نو، نه بهرامه ریا سوپایه که له بهمه نه وه به سه رکودایه تی پیاویکی حالگی
روها هات.

کاتیک ههردوو سوپاکه که یشتنه لای په کتری، په هاوی نه سپره ی کوبی فاتیکی
گوت:

نگه رپه ل فرمانده و نه میرمان هه یوايه مو ههردوو سوپاکه مان ماستر دهرو
په هاوی کونی: ین تو بیه به نه میری نیمه، ین ما من بهم نه نه میری ههردوو
سوپاکه.

سپره گوتی: تو نه میر به.

په هاویش گوتی: نایا ننه وه خالیډی کوبی وه لیددتن تیدایه ؟
گوتیان: به ئی.

په هاوی گوتی: دهی که واموو من نه و ده که به نه میری ننه وه نه میری نیمه ش
به مشیوه به خالیډی کوری وه لید نوو به نه میری ههردوو سوپاکه

نایا به سوپای بوم ده مترسیتیت؟

نه سوپایه کی که می زور بچوکه وه شیری ینشه خالیډی کوبی وه لید چوو نو
نه وهی شاره که گان سوپای که وره و ره به ج و پرچه کی بومه کاند کات
بیویند له به صرافیه کاسی عه ره پ که نه یو یست ترس و دله روکی نه و س
سه کونده ی عه ره می موسولمان خالیډی کوری وه لید و سوپاکه بیدا دروستمگات
گوتی: زما به ی بومه کان زور زوره به لام موسولمانه کان زور که من !!!

تیجی وردن

[illegible]

حاجی کوی وہنید عیگرہ می بیسی و هوری اینکرد و گوتی مہوگرہ مہگہ۔
چو کہ مری تو مو مولداناں بقدر گراں تہا وادہیت
عکرمہش مارکتہ۔ کہ گارہیہ گانی خالیدی داسدہ کرد گوتی وارہ لبیبہ
ہی جب، چو کہ تو پیشبیاکت ہاگر۔ پیغمہ ساری حوہ۔ مہیا، مر و درو گیشہ
ریبان کی بڑی پیغمہ ساری حوہ۔ مر گر سورہ

در فایر هاور و تیگوشینگ به پیروی لات و مورانه گرم بوده. قاپا نیسنه
به رگه و سگرد گره تریش سو خوتا و پیغه معره گهی نه نعام نه ده ده...! نه خبر
سینه نه خبر نه رگه نه ده ده ده ده

[illegible]

تۆمۈر بېگە بولاي ئەبۇبەكر و پىياگوت: تۆمۈرى كۆپى خەتتاب دەمىرىقە
دەمىرىقە شەرىفە، لەكاتىگدا كە لىزەدا زۆر پىنويستت پىنى ھەيە، لە ھەمماكاندا
ھەيى كۆرى وەلپىد لەسەركردايەتى سوپاي موسولمانان لادەدەيت كە
مەمۇرىيەت بوزۇلماسى ئىسلامە؟!
تۆمۈر بېگوتى ئەي باشە چى بگەم؟

مۇنپال با عومەرى كۆپى خەتتاب لەشارى مەدىيەدا بەمىنىتتەو، نامەيەكېش
سېزە بۇ خالىد بۇ ئەوھى لەسەركردايەتى بەردەوام بىت.
ئەوھو خەيىفە ئەبۇبەكر بەم پىنشىيارە پازى بور، جىيە جىتى كىر

پىنويستت بەوکارەى تۆنپە

تۆمۈر بېگوت و تېزى و تۆرەيىوھ عومەرى كۆپى خەتتاب ھات بۆلای خەلىفە
ئەبۇبەكر و پىياگوت: خالىد بەشامدا واز لىدەھىتت بۇ ئەوھى مال و سامانى خودا
بەكەمى قۇي تەخشان و پەخشان بگات؟!
پىنشىيارى لەسەركارلادانى كىر.

بۇزۇن تىنپەرىن و خەلىفە ئەبۇبەكر كۆچى دوايى كىر و عومەرى كۆپى خەتتاب
تۆرە خەلىفەى موسولمانان.

خەيىفە عومەرى بە زمانىكى زۆر پاستگويانەوھ گوتى: دىقۇم لەگەن خوداي گەورەدا
كۆرۈپە نەگەر بىت و پىنشىيارى شىتىگم بۇ ئەبۇبەكر كىر بىت و خۇم جىيەجىتى
بەكەم.

ئەوھو نامەيەكى ئازد بۇ خالىد و ھەرچى باس و بەسەرھاتى لادانەكەى ھەوھو
ھەوھو ئىندا نوسى.

خالیبدیش سمشیزی چه گاوه ره بزمیه کی هه لگرت و هینده توند ده یوه شاند
هناوه کو ده سکه کی لیبوویه وه و ده گه یشت به هه ر چه گاوه رنگی بؤس به کسه
به گه رسی ده دا و ده یگوشت^۱.

بیتفیزی و نه ده بی خالیدی کوپی وه لید

نه بوعوبه یده ی کوپی جه یاج به سوپا که یه وه هات بئ یارمه تیدانی خالیدی کوپی
وه لیدی نه مبری و سوپا که ی، نه بوعوبه یده هه والی خالیدی کوپی وه لیدی پرس
پی بگوت نه و له ماو گۆره پاسی چه نگدیبه و له گن پاتریاکی بؤمه کانداسه رقالی
شه رکرده

نه بوعوبه یده ش سه یرتکی ناو گۆره پانی شه په کی کرد و خالیدی بیس،
ده بیست نذدی بئ پاتریاکی پۆمه کان هیناوه و ده سنگیری کرنووه و چه رکه
ده بیستته وه بئ ناو بنکای سه ره کی سوپای موسولمانان.

نه بوعوبه یده ش ویستی له سه ر نه سپه کی دانه زیت و به پنیان بروت به ره و
پیشواری خالیدی کوپی وه لید که له گۆره پانی شه ردا گه رابوویه وه

کانتیک خالید نه بوعوبه یده ی بیسی که نه یه ویت له سه ر نه سپه کی دانه زیت و بیت
بئ پیشواری، نه و په پی نه ده ب و پیزه وه هاواری کرد و گوتی: سویند به خود کاری را
ناگیت و دانا به زیت....

به کسه خالیدی کوپی وه لید به پی به ره و پروی نه بوعوبه یده یو یشت و هینستا
نه بوعوبه یده له سه ر نه سپه کی بوو ته و قه ی له گه لدا کرد و به خیره اتی کرد^۲

فصل ده گم ۱۰ سویت ما خود نه باشتیری نه و که سانه به که به سار دهر

دور

حالیدی کوپی وه لید جاسوسه که ده ستگیر ده کات
هاسپ به هواله کاسی دو سوپای موسولمانان ده زه بیان ده کرد و ده گم
ده سی سوپی زمه کان و هاندیک له قه شه کاسیان.
ده سوپای دهی حه راحیش زور بتر بوو، هه ربویه خالیدی کوپی وه سیدی یانگر
و بنگور نهی باوکی سوله یمان، جاسوس و شوقاره کانی دوژمانی حه.
هواله کاسی نیبه ده بین بق دوژمانه کانان.
بوتر پیگوت نهی باوکی سوله یمان سویتدت ده ده م و دوات بیده گم ی
گه شت به زو ساریرگه ماده بکیت و چاویت به باو سوپاکه دا بکیریت باک
به ست به گت له شوقارو جاسوسان ده سنیشان بکیت.
خالیش سوپی نه سبه که بوو، به رده وامبوو له چاو دیریکردنی سهرماره گ
هه ده گم چو بیکوت به به کید له پیوه هه ربه کان که بوپویه گاود، خالیش
به سباره چو بیری کرد، گومانس بیکرد و دواتر هیای بولای نه سوپویه به

پیگوت بری هه ربه تر خالکی کام شوینیت؟

به رده گم گوتی خالکی به مهنم.

خالیش گوتی کام شوینی به مهن؟

به رده گم گوتی خالکی به مهنم

خالیش ده ستگیری کرد و پیگوت، نهی دوژمانی خود، تق شوقاری و حاسوس
به سار نیبه وه ده کایت نو دوژمانه کانان

۱۰۰

دانشگاه تهران، تهران، ۱۳۸۵
دانشگاه تهران، تهران، ۱۳۸۵
دانشگاه تهران، تهران، ۱۳۸۵

خالد و نوسقوفه كهى شارى ديمه شق

فہرست

یوگاندہ، سامعی نہیری ٹیمداران عومہری کوپی حەتتاب ہات کہ تابہ شہر
سەرکارداس جابیدی کوپی وەلاید و داسی نەوعوبەیندە ی حەراج وەئ نەمیر،
سەرکردە ی سوپی موسولھانان

و در این زمان که در میان ما
چند نفر از بزرگان و اعیان
بودند که از این کار خبر داشتند
و میخواستند که در این کار
هم شرکت کنند و در این کار

هم شرکت کنند و در این کار
هم شرکت کنند و در این کار
هم شرکت کنند و در این کار
هم شرکت کنند و در این کار
هم شرکت کنند و در این کار
هم شرکت کنند و در این کار
هم شرکت کنند و در این کار
هم شرکت کنند و در این کار

هم شرکت کنند و در این کار
هم شرکت کنند و در این کار
هم شرکت کنند و در این کار
هم شرکت کنند و در این کار
هم شرکت کنند و در این کار
هم شرکت کنند و در این کار
هم شرکت کنند و در این کار
هم شرکت کنند و در این کار

هم شرکت کنند و در این کار
هم شرکت کنند و در این کار
هم شرکت کنند و در این کار
هم شرکت کنند و در این کار
هم شرکت کنند و در این کار
هم شرکت کنند و در این کار
هم شرکت کنند و در این کار
هم شرکت کنند و در این کار

نومور ههسره گه ی ههت و لهسو کهسره کهدا موی ده گهرا بهلام دهسره
 موسومور نووه، هه نووه ههت بولای خالیدی کوری وهلید و سه رباره گانی و کوری
 ی نه ههس بهسره م ههتووم بولان و موسولان نووم، نه ههس زه نه ههس
 نویشم حوشه ویت، نه گه ر بیت بحوش بیت به گه به نه وه به ژبه که م و مام به به
 و حه به که م نو به نه وه به راستی کارینگی زور گه وره تان نه نهامداوه
 نه وه بول له کوناییدا خالیدی کوری وهلید ژنی کارای وهک دیاری به خهسره وه
 مارو

ژنیک به ههزار پیاو

خالیدی کوری وهلید میتره ره که ی له بیر چوبوو که هه نندیک له مووه کانی سهر
 پنه مه ری (ص) تیدا داناو.

حبینه ی کوری نه به م به سوپاکه یه وه گه ماروی ده جهنگاوه ری موسولان
 دبو که چوربون نو هه ولگری سوپای بۆمه کان، یه کیک به وانیش خالیدی کوئ
 وه به بو، کاتیک حیلای کوری نه به م ژنی خالید ترس و دله پروکتی له شه
 لبار سوپاکه یدا بلاو کردی وه ته وه، زور سوربوو له سه به دیلگری خالیدی کوئ
 وهلید

نه م ده مگزیاهش گه یشتنه وه به رگونی نوم ته میمی خیزی خالیدی کوئ
 وهلید، هه ربویه حوبه رگی سه ربازی پژی و میتره ره که ی خالیدی هه لگری
 هه وهک به شه ما به پیکه ویت، ده ستیکرده شه پکردن به سه ربه پاندس کار
 هه ناوه کو گه یشته ای خالیدی هاوسه ری.

خالیدی کوری وهلید زور سه رسام بوو به نرایه نی و نویری هاوسه ره که ی

مەدەنەت بۆلەمەکان مەھەلە مەن و ھەوارە کاسی سوپای موسولمانە کەنەو و دۆشەنبە
 دۆن سورچاکی پالەراسەتەکان خالیدی کۆری وەلیدی شەروەل پەشەما
 مەسکەرە سەر ئەو ھەمگەرە زەمەلاحی بۆمەکان کە چووونو ئۆ ئۆرە
 مەسکەرە مەگۆریت، مەیک لێداسی یەکلەکرەو دەستەنگی فرێاند، دواتر
 مەسکەرە مەپەپی سەر شۆرییەو گەپایەو مۆلای سوپای بۆمەکان
 مەسکەرە سوپاکە و پینیگوتی ئاگادارس و ماس کە خالیدی کۆری وەلیدی
 مەسکەرە !!

مەسکەرە بۆمەکان دانیانویەو کە ئەو مەنری پەشەنویایی کە موسولمانەکان مۆیان
 مەسکەرە مەسکەرە خالیدی کۆری وەلیدی، دەستەنگەرە پەشەکشە و
 مەسکەرە

شەمشیرێکم کردەووە بەناو کێلانە کەیدا کە پێغەمبەری خودا ھەتیکیشتابوو

ئەمەری ئێماندراو عومەری کۆری خەتتە لە پاش لە سەرکارلانی خالیدی کۆری
 وەبە لە سەرکردایەتی سوپای موسولمانان، دەستەنگەرە ووتاردان مۆ موسولمانان
 کۆی خودای گەرە منی کردووە تە ھەلگری ئەم مەل و داراییە موسولمانان و
 مەسکەرە مەسکەرە.

ئەمە قەسەکانی بەردەوامبوو گوتی: من دارای لێبوردنتان لێدەگەم سەرەتە مە
 سەرکارلانی خالیدی کۆری وەلیدی، چونکە من فرمانمێکردبوو کە دەستەنگریت
 مەپەپیو مۆ ئۆرە مەسەر مەژارن و نەداراسی کۆچەریدا مەسەر مەسەر، مەلام
 مەسەر مۆ دەسەشیکردبوو مەسەر خەندەن و کەسەس دارای دەسەلاتەرد.

هر روزه همیشه به سرکارگی دوادم

جست و جویگی

هست چنگه‌های
نه‌بومری گوی که هم‌صی گوی می‌ده و نه‌بومری گوی
ه‌لیف عومری گوی که شتاب ده‌است
له‌حیگی خویدا بیبه، چو‌ریکه ده‌ماده‌سک نه‌بومری گوی
خود(ص) دایا‌بومر شمشیریکت کرده‌وه نه‌بومری گوی
خود(ص) ه‌لیکیشا‌بومر، نالایکت ه‌لیبه خویده‌وه نه‌بومری گوی
دایچه‌تاندو به‌ری گری‌بوری‌وه

خالدی کوہی ولید باشتیرینی پیادہ گاہ

نهمیری شیعہ دار عمومی کوہی حلقہ نقاب سامعہ کی ریلوے سٹیشن پر
کوہی چہراج

پنځو روکش نامه‌گی دایه دوستی نه‌مونه یوه و گوتی نه‌ی نه‌مونه
نه‌میری شمع درر عومری کړی جه‌تقاب ده‌لیت ده‌مونی حسره
وله‌بدم پینیت ویرام دوېروچ پیداویکه ؟

نه دعوایه بدهش گیتی حایلی کوپی و هید ستریس چو دین
ناموزگار کار تریسه مو نایس نیلده. توسترین که میثه به به به
نوردهاسی نایس حور.

خالیدی کوپی وەلید لە عومەری کوپی خەنتاب دەچیت
 ... عومەری کوپی خەنتاب ناوە کو ئاستیک لە خالیدی کوپی وەلید دەچوو.
 ... ناوە کو عومە دەپەو و لەرینگادا پیرە پیاریکی بیسی
 ... سەو سەت ئەی ناوکی وەلید (واتە خالیدی کوپی وەلید).
 عومەری کوپی خەنتابیش وەلامی سلاوەکە ی دایەو پیرە پیاوێکەش گوتی
 کوێکە ی خەنتاب (واتە عومە) لە سەرکار لایداویت...!
 عومەیش گوتی: بەلێ...
 ... مەبارەکەش گوتی: هەرگیز تێر نابیت... خودا سکی ئێرنەکات... ئەی
 ... گوناسی تو؟!

عومەیش گوتی: مەیش تەنھا گونایە لیم لە سەرە.
 ئاتیک عومەر پەژێ کردەو، ئاردی بەشون خالیدی کوپی وەلیددا و بانگی پیرە
 سەرەکەیشی کرد بۆ لای خۆی...
 بە خالیدی گوت: باشە ئەو پیاوێ ئەمشەو چی پێگرتیت؟
 ئویش گوتی: هیچی پێتە گوتوم قوربان من ئەمشەو ئەم پیاوێ نەبینیوە!
 پیرە پیاوێکەش کە دانستوو گوتی: هەندیک لەو شانە ی گوتم راست، تۆش
 بێردت هەبیت خودا لێت بپوریت...

خەلپە عومەیش راستیەکە ی بۆ پیرە پیاوێکە و بۆ خالیدی گونایەو کە چۆن
 ئە پیرە پیاوێ ویرانیوە عومەر خالیدە و چی پێگوتوو... دواتر دەسنیکرە بە
 بیکەر و هەرسێکیان پێکەنین...!!^{۷۳}

مردمان، موه، مهریویه دهینت سهر و حورباگریمان ههینت و گه مایه پیکه موهان
 بهس و پشوردریزی رفه مان ههینت، چوپکه چاره نویسن سهر و هفره گریه
 به سینه سهره سهرکه و سهره

مدریش بیستیاره کی خالیدی قبول کرد و پاش گه ماوی پیکری بود و عباسی
خوردن و چکی پیویستی سهرارانی شازنه ماریه م، موسولمانه کای نویسنده
بارشاره کرده و فیه تحق بگن.

نه گهر له ناو هه وره کانیښدا بونایه

ئەۋا خۇدا ئىمەى دەھىتا بۇلاتان

مه‌لوی ملشکین خالیدی کورپی وه‌لید به‌ره و شاری قیسری ب‌فیشت، کانیب
گه‌پشته شاره‌که گاه‌ره عاره‌کان و دابشتوانه‌کی و سه‌رباره ب‌رمبه‌کان جی
مه‌لکه‌پانه‌وه و ب‌وب‌ب‌وبی سوپاک‌ی ب‌وب‌وه سواری‌چال و ج‌م‌گ‌ودنی نیله
خابیدی کورپی وه‌لیدیش شه‌ری له‌که‌لدا کرس و سه‌مارانی ب‌ومی ته‌مر و توپ‌کری و
ه‌ره‌موویانی له‌ناوب‌وه و میتاسی سه‌رکرده‌یاسی کوشت، ب‌ون و ب‌پاش
ده‌ستگیرکردنیان مه‌دیک له‌ سه‌ربارانی ب‌ومی د‌وای ل‌ت‌د‌ر‌د‌سان کید که گوبه‌ به‌ی
ویست و تاره‌لوی خزیان ه‌ت‌راود نو نه‌و شه‌ره، خابیدیش باوه‌دی پ‌نگ‌وب
ب‌رمبه‌کان پ‌نیان‌اون‌وه‌که‌ر له‌پشتی قه‌لا‌که‌وه خزیان ت‌ایم که‌ر خابیدی کوری
وه‌لید و سوپای موسولمانان باتوان له‌که‌ه ل‌پ‌ر

خالدیش به وپه‌پی متعانه یورن به خودای حوی گونی ننگر و ناز
ه‌وره‌کامبشد یورنایه دلمیدن خود نیمه‌ی ده‌مینا بولان یاخورد نوره‌ی ده‌مینا به
خواره‌وه سولای نیمه

وازی لیبهیتنه بۆ خودا

به پاش شیره قسه و دهه قالدیه کی زور کورده مامه که ی خالیدی کوری وهلید
ربه به کی کیشا به پیاونیکدا، به کسره مامی پیاوه کهش چور تۆلی خالیدی کوری
وهلید

گوتی نه ی کۆمه لی قورهیش، خودای گهره هیچکاتیک مزلن و گهره یی
رومهت و ده مورچاوی نیوه ی نه داوه به سهر ده مورچاوی روومه تی نیمه دا، بیجکه
له وه ی که خود به فەزلن و گهره یی خۆی به حشیویه تی به پینه مبه ره که ی (ص).
خالیدی کوری وهلیدیش پش نه وه ی که رنی چی ده ویت، به پیاوه لیدروه که ی
گوت: ده ی تۆلی خۆت بکهره وه .... پیاوه کهش به براراکه ی خۆی گوت ده ی
زالله که ی لیدره وه .

پیاره کهش دهستی به زکوده وه بۆ نه وه ی زسه که بدات به ده مورچاوی
ناموزاکه ی خالید، مامی کابرای لیدراو گوتی. واری لیبهیتنه با خودا خۆی تۆلی
لینگاته وه ^{۲۹}.

به وباره که به خویتی نه وان سسور بوو

کۆمه لیکه له گارده کاسی عه ره ب دایان پالی فارسه کان له شوپینگدا به ناوی
(نه لیس) و خواردینگی زقدیان بۆ نه میره که ی کیسرا دروسنگرد.
خه بگاوه ری نیسلام و مه لۆی جهنگه کان خالیدی کوری وهلید هات بۆیان و
چوویه پیشه وه ی سوپاکه ی و به ده بگی به رز هاواریکرد به سهر که سه ئارکابیاسه .
نه ویش له خالید ترسان و که سین نه هاته دروه بۆ نه وه ی جهنگی له گه لدا بکات
دواتر خالید گوتی: باشه مالیکی کوری قه یس له کۆتیه ؟

مالیکی قوپی قهیس حوی پیشاندا، خالید گوتی: نهی کوپی ژنه پیسهکی، نه
چی وای له تر گردوره که بدهینه پال نه مانه و له بهرام بهر منه وه موه ستیت، توه به
وه ما و نه مه کینکت تیدا بیه.

بو تر حالیه هنرشی کرده سهری و به یه لیدان کوشتی و به وانه ی دۆره چی کړ
کاتب گوره عه ره به کار هارپی و که سه نازاکه ی خویان واته مالیکیان بهی
کوژرا، خوارنه که پان به حینیش و چه که کانیاں مه لگرت و شه ربکی زود قورس به
له گال موسولما به کاند کور

حالیدی کړی وه لیدیش گوتی: خودایا پشتماں به تو قایمه نه گه ر پشتیوان
سیت به یارمه نی تو یه ت که سب نا هتلبه وه و هتنده یان لی ده کوژین هه تاوه کو
روباریک جوینیان لیده پرتیز و بو باره که پان به خوینی خویان سور ده که ین.

حالید له پاش نه م دوو عایه وه ده ستیکرده هنرش بق سهریان و پاش شهرنکی
قورس بو باره که بهی به خونتی خوین سور کرد و خوی و سهر بزه کانی نه و
خورد به یان حوارد که گوره عه ره به کان ناماده یان کردو و بق نه میره که ی کیسر.

پاله وان هه تاوه کو سهر ئیسقان

حالیدی کړی وه لیده سوارچاک و پاله وانی ئیسلام جله وی نه سپ و
شمشیره که ی حوی بردا و ناگر و توله یان به سهر قه لا کانی دووژمندا ده باراند،
شیری ملکشین به یارمه تی و پشتیوانی خودایی له سهر که وتنیکه وه ده چوو بق
سهر که وتنیکیتر، هه تاوه کو که پشته به کین له گونده فارس به کان که پیانویکی به هیتز
که برده ی نه و گردده بوو ناوی (هیر) سوو خاوه نی میژویه کی که ورده سوو له
به شداری شه و چه که کاند

هر روز و نوانا و لبهاتنی هیرار و دورمستکنبیه کانی و شمشیره کای که نینوی
 پیرمندی ساری سرکرده و پالوانه کان نو، نوو ویردی سه رزوانی حالکی
 نام دهگوسه تاشه ی کرد هه تاره کور گیشته وه دهگوسی هه بگاوه ری نیسلام
 حالیدی کوری وه بید، به لام ناوبراو به ک تاله مووی هستی به م فسه و با سابه
 به بیری و هینده متمانی به پشتیوانی و سرکه وتنی خودای خوی هه نوو به ن
 ترنقل توشی له حشان نه نوو به وه.

نژ به پنبه کای هه ردوو سوپاکه له به رامبه ر به کیتربیه وه وه ستان، حالیدی کوری
 وه لبیش به تاشه رزوبیه وه له مار گوربه پاس شه به که دا به شوش هیردا دهگور نوی
 نووی نهو ده مگوباس و شکریه ی ناوبرار که گوی به شه ردا هه به تی، کپ بکاته وه
 که به هه موو شونیتکدا بلاو بوو به وه.

حالیدی کوری وه لبید له دورره وه هیراری سنی که حاوه تی هسته به کی زده لاج و
 شمشیرکی روز پان و درنژ نوو، نه میش هه روه هه وره بروسکه چوو نژای،
 له پاش هه روه شیری توبه که به لاماری بیچره کای خوی ده دات به لاماری
 ناوبروی داو به به ک اندانی کتوبه گوشتی و دایمه ره ویدا و له مار گوربه پاس
 شه به که دا حال تانی خوینی کرد

دوتر و له پاش کتایبیهاتنی شه به که حالید دوی ناس میوه بوی خوی کرد
 نویل هینا و نهویش پالیدا به ترمه کای هیراره وه و تاشه کای حوارد

خالید پهمانه گه ی به جینه هیئت

خالیدی کوری وهلید زقد تامه زردی دهستگیرکردنی سه رگرده ی بروسا
هریس (بوو) هه رتویه داوی به یه کینک به دیه بزمیه کان کرد که شوینی (هریس) ی
بیشار مدان.

کامری دیلی بزمیش گوتی: نه گار حینگه ی ناوبراوت نیشانبده م ئازدم ده که پت؟
خالیدی کوری وهلید گوتی: به ئی.

کامرای بزمی شوینی هریسی نیشانی خالیدی کوری وهلیددا، دهسته حی
سورچکی بیعت حوی به ته نها و به بن هیچ یاوه رتک بؤیشت بق هریس و
داروده منه گه ی

خالید گه پشته لای هریس و ده سینت له گه ل کومه لیک له سه رمازه کانیدایه، له
شوینکی زقد سه ختی شاخاویدا.

کاتیک هریس خالیدی کوری وهلیدی به به نهایی بینی، زقد دلخوش بوو به ناو
هوه لاید، هواریکرد و گوتی: هوار به مالتان نه وه نه و که سه یه که شامی
مه لگراوه نه وه!! نه وه خاوه نی بوسرا و حورار و دیمه شق و نه جنادینه!!

نه وایش به حیریه وه به لاماریسا و خالیدیش له سه ر نه سپه گه ی هاته حواره وه
به لام به سن نه وه ی ناوبراو ئاگای له خوی بنت هریس به ک شمشیری کیشا به سه رسا
و کلاره سه رباریه گه ی که وه حواره وه و شمشیره گه ییشی به ده سته وه شکا

خالیدیش ده سنکرده هات و هوار و له اگر کردن بق نه وه ی ترس و دله راوکی
مخته ناو دلی سه رباراسی بزمیه وه، سوپای موسولمانه کانیش نه م هات و هواره ی
خالیدیش

در دوره سلاجوقیان، عبدالرزاق حماسی کوربی نه‌توبه‌کر به‌کومه‌لیک حاکم‌گاوهره‌وه
 حاکم‌نوازی عبدالرزاق حماسی هاوریکرد و گوتی: لا اله الا الله محمد رسول الله
 در دوره سلاجوقیان، عبدالرزاق حماسی کوربی نه‌توبه‌کر به‌کومه‌لیک حاکم‌گاوهره‌وه
 حاکم‌نوازی عبدالرزاق حماسی هاوریکرد و گوتی: لا اله الا الله محمد رسول الله

حاکم‌نوازی عبدالرزاق حماسی کوربی نه‌توبه‌کر به‌کومه‌لیک حاکم‌گاوهره‌وه
 حاکم‌نوازی عبدالرزاق حماسی هاوریکرد و گوتی: لا اله الا الله محمد رسول الله
 حاکم‌نوازی عبدالرزاق حماسی کوربی نه‌توبه‌کر به‌کومه‌لیک حاکم‌گاوهره‌وه
 حاکم‌نوازی عبدالرزاق حماسی هاوریکرد و گوتی: لا اله الا الله محمد رسول الله

من پایه‌ی نیسلاسم نه‌ی دووژمنی خودا

پاشای بزمه‌کان هردور جه‌گاوهری ناراو مویری خوی (کلوسی کوربی حه‌سا) و
 (عزیزی مار- نو شه‌پکردن و بژایه‌شی سوپای موسولمانان و کوششی
 سرکرده‌که‌بان خالیدی کوربی وه‌لید.

هردور سوپ‌که له‌رامهر به‌کبیرییه‌وه وه‌ستار، سوارچاکی نیسلاسم خالیدی
 کوربی وه‌بید به‌وپهری عبیره‌ت و خدارییه‌وه به‌نیسلاسم و موسولمانان له‌ناو ریری
 سوپاک‌بدا چوپیه‌ده‌ره‌وه، هبچکام له‌سرکرده‌کاسی رومی به‌یاسراسی که سرکرده‌ی
 سوپای موسولمانه‌کان خالیدی کوربی وه‌لیده

کلوس و عزیزی بزمه‌کیان موو که کامیل منج و هسگی له‌گه‌لدا بکرن،
 هربوه ترویشکان کرد و له تیرویشکه‌که ر کلوسی کوربی حه‌سا ده‌رچوو نو
 نه‌وه‌ی هسگی له‌گه‌ل سرکرده‌ی مویری موسولمانان خالیدی کوربی وه‌لیددا بکات

گلوس له گال ودرگنډه کېدا چوپه پېښه وه نولای سرکړده ی موسولمانان
کله به ودرگنډه کې خوی گوت نه گه زالمو به سر مندا تو پاکس مین
مکړه سړی، نو ناره ی نه رېده شه په که کتایس بیت و سړی عه زیز بېر
ناره ی خه سړی نه گال نکات

و درگړه کاش گوتی م به قسه سرکړده ی موسولمانان د ترسیه
کاتپ رعیس کوری عه میری بیسی که درو کهس چوون نو خدیه، بیسر
نه گالېدا مجتبه دهره وه

حالب گوتی له شوتنی حوت عه جوتی، بیخه مبه من دهره قهتس هه ریکې به
خه رعیس ودرگنډه خالیدی کوری ودریدی گوت ناره ی کاسرای عه ربه پېر
ناره ی م به خه گاوره ناره ی که پایه و کوله که ی پاشای بومه کانه میرمنک
سرب، پېښی ترام چېت دهری و کیتا ناوت چیه؟

حالبیش هره ل شیری ښه هواریکرد و گوتی، نه ی دووژمنی خوه نه گه
نه و پایه و کوله که ی پاشای بومه کان بیت نه و، میث پایه و کوله که ی بیسی
نسلان، م هوارچاه و خه گاوره ی به مین خالیدی کوری ودریده، م هره ی
په مهری خولام (ص)

کاتپ خه رعیس ودرگړ گوتی له قسه کاس حالب سور لیاوویه وه که نه
خه گاوره خالیدی کوری ودریده ترسیکی نوری لښیشت و په مگر ودره سور چه
هه گوت گه ربه ناره و پاشه کشی کرد

کوس به خه رعیس ودرگیری خوی گوت، هوار به حالت نه سره توه هره
سره به حالت نه و، نیسته چو سور تاوا پاشه کشه کرد ۱۴

گوشتی سوخته به هزارهائی هاسب نهاده زنی سرکرده‌ای
سوداگان خالیدی کوری ولیدی حگاوه‌ری هاکوتو خونیریزه که شامی
در راه دور اول شتر هتیشیکرده سارگوس و نهسته‌ویه‌ها

دوستدار
موترو چابی کوری و ولید هر و ول شتر هتر شیکرد و هر گلوس و دهسته و به حه
دور و حابید موس له هر نه سپه کای بیهنیتته خوارده و دهستگیری نکات.
برسوخانه کایش به یه ک دهگ هاواریان کرد و گوتیان له کر له و کاته.
حاجبسی و هرگیری گلوس له نری به هرگیری له او وراو به هر بریکرد و نوی
دوستدار

ته‌ن‌ها له به‌ه‌شتدا پ‌ش‌وودانی یه‌ک‌جاری هه‌یه

حالبدي كورپى وه ليد له پاش خهنگردنى له گه ل كلسدا نو ماوه به كي رود و نيدار
 و داسه ره ويدا به لايه ن هه رد و دولاوه، دواثر توانى ده ستگيري مكات و مه بيلي ميهنيت
 نو بار سوپاي موسولماان، به من وهستان و رود به خترييه وه و دووره
 فبر شيكرده وه سه ر فومه كان.

بالهوامی تارا زیری کوپی نه زور چوو مو لای جدید و نو نه و دی دسیاسیته وه
نه سلامتی داورو. چوو به بیخته وه و نه هیمی و نه دهره پبگر نه ی
هر ماده مورم ده می به رگر دیته هیترشگرده سه روزمه کار مکه مو نه و دی تو
که مبله پیشوو مده میت

ههنگاوه‌ری بابه‌واسی نییسلامه جالمادی گوری وه‌لده که سه‌رمه‌ستی خوی نه
لبداسی دوزمه‌سی حواله تاره ده‌کرده‌وه لاره‌واسا گوسی نه‌ی ریزار ده‌سه
بشورواسی به‌ککاری نه‌یها لاره‌ه‌شنداهه‌یه

وہاں سے دور ہو کر وہ اپنے گھر کے قریب پہنچا۔

ھرحە گوتى: باشە پلەو پایەى نەوگەسەى كە گوپراپە ئیتان دەكات چىبە كە
 ھەمۆكە ئیتان ئاوانام ھەسەلە پەوھە؟
 ھاشى كۆپى وەلید گوتى: پلەو پایە مان بەك شتە نەوھى كە خودا لەسەرى
 ھەرگەزىن مو پلەو ھەرز و پلەنزم و سەرەتاو كۆتاییمان ھەروایە.
 ھرحە گوتى: باشە كە سىك كە ئىستە دیتە سەر ئاینە كە تان ھەمان پاداشتى
 بۆرى ھەپە كە پىشتەر ھە تان بۆرە؟
 خالىدى كۆپى وەلید گوتى: بەلى.

ھرحە گوتى: سۆیند بە خودا راستت لەگەلدا كردم و درۆت نەكرد.
 بوتر ھرحەى ھەرماسەى پۆمەكان بوو بە كىك نە سەربازەكانى خالىدى كۆپى
 وەلید و شائەشانى ئاوبرا و لەگەل ئوورژمەنانى ئىسلامدا دەجەگا^{۸۶}.

ھاتوبىن بۆ نەوھى لە خوینى پۆمەكان بنۆشین

لە پۇڭى جەنگى بەرموكدە سەر كۆردەى پۆمەكان (ماھان) داواى ھاتنەدەرەوھى
 خالىدى كۆپى وەلیدى كرد بۆ نەوھى جەنگى لەگەلدا مكات، ھەربۆپە پالەوانى
 ئىسلام لە پىتو پىرى موسولماناندا ھاتە دەرەوھ بۆ نەوھى پووبە پووى ئاوبرا و
 سىتەوھ.

ماھاسى سەر كۆردەى پۆمەكان سەپىرى خالىدى كۆپى وەلیدى كرد كە ھەروەك شىز
 بە سەر نەسەكە پەوھ بوو، ھەربۆپە نە ھىمى و لە سەرخۆپىوھ لىتى سىكۆپوھ
 ماھان نە لە خۆپاىيونەوھ گوتى: ئىمە نەوھەن زاسبۆرە نەوھى كە شتەوھى لە
 وولاتى جوتان ھىناوھ بۆ ئىزە تەمبا سىسەتى و نەدرى و ھەزارىيە، وەرد بۆ لای
 من بۆ نەوھى ھەرىكە لە ئىزە دە دىيارى ئاتوس پىندەم، لەگەل حەلەرگ و

هەند گۆشێ هێچکە سێک نیشانە ی سەر بە ریزی خۆی لە گەردنی ناھێنێت

بەرەو

و بە گەرەش ناھاس تینگە یاند، ئەویش گۆشێ: وازیان لێبھێت نا شمشیرە کانیان

سێ

حالیێ چوو بۆلای ناھاس و ئەویش بە خێرھاتنیکی گەرمی کرد...

بوتر بە حالیێ کۆپی وەلیدی گۆشێ: تو لە کەسە خارەن و حەسەب و
بەسە کاسی عەرەبیت.

حالیێ کۆری وەلیدیێ بەویە پێی خوشکێنی و بێغیریە وە گۆشێ: حەسەب و
بەسە پیاو بریتیە لە ئابنە کە ی، هەرکە سێک تاینی بەبێت ئەوا حەسەب و
بەسەبێش نایێت، باشترین پاشە بۆزی ئارایە تیش بریتیە لەوەی کە لە گۆنرپایەلی
حوادا بە کاربھێنرێت.

بەمشێوەیە خالیێ کۆپی وەلیدی سەرکردە ی موسولمانان لەەرچاوی باھان زۆد
گەورە بوو ئۆریش سەرسام بوو بە ژیا سامە و ئەو وێنە پە ی کە لەرکاتە دا بێشانی
سەرکردە ی بۆمە کانیدا^{۸۸}.

خالیێ کۆپی وەلیدی کچە کە ی پاشا ئازاد دەکات

سوراجاکی ئیسلام و هاوێلی بە پێری پتەمەر (ھس) خالیێ کۆری وەلیدی
سەرکردە ی بۆمە کاسی گوشت کە ناوی (توما) ی هاوسەری کچە کە ی پاشای بۆمە کاس
بوو، بەمشێوەیە کچی پاشای بە دیل گرت و کەوتە دەستی

پیاویکی پێر کە خلوەرگی راھبە کاسی لەەردا بوو ھات بۆ لای حالیێ و وە
سویە یی ھیرقل ھاتوو بۆ ئەوەی بە پارە یاخود بە شێوە بەکی ناخشابە کچە کە ی
پاشا ئازاد بکات

پىرە پىلادىكە سات و گىشىشە مەردەم سەرگەردەي گەوردەي موسولمانان خالىدى
كۆپى وەلىد و گۆشى مەن ئىزىداۋو ئۆينەرى پاشا مىرقلى پۈم، پاشامان دەلىت
ئەۋەم مېستورە كە خالىد چى بەسەر سەربازە كاندا ھىناۋە، ئومەي ھەۋسەرى
كچەكەسى كۆشتورە، ھەروەھا كچەكەسى دەستگىر كىدوۋە، يان ئەۋەبە كچەكەم
پىيەرۈشىنەۋە باخود بەخشىندە نىت و ئازادى بىكات و وەت دىرى پىمى
سەخشىنەۋە، چۈنگە بەخشىندەسى سىما و سىفەتى ئۆۋەيە، كەسىك بەزەيى نەينى
ھېچ كەسىگىش بەزەيى پىنا ئاپتەرە مەن ھىوادارم ئاشتەۋايى لەنىۋاماندا
بەرۋەزار پىنىت.

خالىد پىش بەۋبەرى غىرەت و بىناكىۋە گۆتى: بەھاورىكەت بلى سۆيىند بەخوۋا
ئاگەرىنەۋە مەتاۋەكۆ عەرشەكەت و ئەۋەي كە لەژىر پىنەكاسداپە دەستى
بەسەرا بەگرم، بەلام سەبارەت بە كچەكەت ئەۋەتا بىپاماندا كە بەدىارى
سەخشىنەۋە بە ئۆۋە.

خالىد و پراھىبەكە

بەۋبەرى ھىمى و لەسەرخۆيى و ئەدەبەۋە سوارچاك و ھەنگاۋەرى سەرگەرتو
خالىدى كۆپى دەلىد چۆرىە ئاۋىيەكەكە لە پەرسىگاكانى گاۋرەكانەۋە و دەپىنىت
پراھىبىكى پىرى لىنە، ئەم پىرە پىلادە قوتابى بوخەيراي پراھىبى بوۋىرا بوۋە و
نىمەسى بە ھەموو پىنەمبەران ھەبوۋە.

خالىد پىيگوت: ئوۋىيا چۆن دەپىنىت؟ پراھىبەكەش گۆتى: ھەستە لازاز دەكەت،
ھىوا و ئومىدى مۇۋ ئۆي دەكەتەۋە، مۇدىن نۇك دەكەتەۋە و مۇۋىش ھىوابراۋ
دەكەت

نيزدراوى رۇمەكان رېزىنكى زۇر لە خالىدى كۆرى وەلېد دەگرىت

نيزدراوى اشاي رۇمەكان ھات بو سەربارگەكەى خالىدى كۆرى وەلېد.
نيزدراوگە سەرى خەگاۋەر و سۈرچەكە موسولمايەكاس كىرد، دەپىنەت و رېس لە
دوونا ھەئاۋە و ھەئاۋ رېكەر و بادى خودا و برا و پارپەنەۋە و قورنان خوئىندىدا
روچوون و خوشەۋىسەكەى زور لەپىۋاىيادىدا ھەپە

نيزدراوگە پىرسىارى لەمارەى شەپىس ھەپەۋەى سەركىردەى موئىر و مارى
موسولماس خالىدى كۆرى وەلېد كىرد، خەگاۋەرانى موسولمايەش خېگەكەپال
مىشادىدا

كامەك نيزدراوگە ھات مزلای خەگاۋەر و سەركىردەى نەخەرگ خالىدى كۆرى
ۋەلېد، دەستەخەن لەسەر ئەسپەكەى دابەزى و ۋىستى ۋەك پىرگىرەشەك لەماۋىر
كەپتۇشى بۇ پەرىت

نەلام خالىد ھەلىسادوۋە ۋەپەپىشت ئەركارە بىكات.

نيزدراوگە كۆنى تۇ ئەمىر و مەرمادەپەكى مەرىيت و دەپىت كەپتۇشت بۇ
مەرىت

خالىدى كۆرى وەلېد نەپەپى بىنەپزىۋە كۆنى مەن ئەمىرى ئەۋانم ھەئاۋەكو ئەۋ
كانەى كە شوبىكەۋتەى خەق و پاستى و دادگەرى و ترسان لەخودا و ۋىژدان مە،
چاكە لەگەل مەۋفە شەكەكەپىدا بىگەم، توندىم لەگەل خەپەكار و مەنەبارەكەپىدا،
ھەركەتەلەم شتەلەلەمدا ئەۋا ھېچ مەۋبەكى نەمارەتم مەسەرىيەۋە مەپىنەت

هر روز که بگویی سوید به خود نیوه تو که آن که عیسا پیغمبر مژده ی
 ده به سار و لذایع، نه و ش مزاس که همیشه حق و راستی له که لذایع و
 من حیایا پیغمبر

رغمی گیتی عزمه پیری تاشی نهام حهوه ی خوی نو حالیدی کوپی وهلید
گریه وه نهویش به بیکری خیش و بوییه کی که شاه وه گوتی سوتید به خودا نه وه
بیگه به وری که پلهی شهیدی به ده سته پناه هیجیتر نبیه به خته وری و
به وری نو کیت که بهی شهیدی به دست ده هینیت."

زوهدی خالیدی کوپی وهلید

سوارچی نیسلام و شمشیری هه لکیشراوی خودا حالیدی کوپی وهلید گوتی
به رحنیکی به رگ و حسته ی به ته واده تی لاواز موبو

به ده بیکری لاورد وه گوتی به همیشه به تاراتی نه وه نووم که بکوژنیم و شهید
به به وه به مشیوه به بکومه به رحنیکی به رگ، هیجکاریک هینده ی لا اله الا
هو و به هترسی باپ یتیت به رنویه من به همیشه نهام ووشه بهم وهك قه لغابك
به کاره به ووه

نوتر گوتی نه گه من مردم چك و چوله و نه سپه کام بکته که ره سته ی
به وری و بجه به حرمتی حه گاوه رسی نیسلام وه که له پیناوی حوه
ده حه بک

کاتیك نه بو ده ردا چوو نو مالیا نو نه وه ی سهردانی بکات له نه خوشبه که بیا
وه سیه تی خالیدی کوپی وهلید نو ماویرا و بریتی نو له وه که گوتی:

"نه سپ و چه کام به خشیوه له پیناوی حوادا، خانوه که یشم له شاری مه دینه
به خشیوه له رتگی حوادا من پینشر عومهری کوپی خه تنام له وبار به وه ناگادار
گریمویه وه، باشترب پشنبواس بریتبه له نیسلام، به رنویه وه سیه نه که و
حبه حیکری نهام قسام به خلیفه عومهر سبارد وه"

دولت ... کوی و لید ...
... (خالد) ...

حبیله و نیکویشان له پیناوی خودا سره رقالتی کړدووم

... کوی و لید له میجراندا ووستا و پینشویتی نو خه لک
... کوی له چمد سوریتیک قورنای پچور حویند . کاتیک
... کوی له خه که نو نووی سماره ت به هزکاری نو
... کوی له کوی و لید له کوی و لید

کوی ... کوی له چمد سوریتیک ... کوی
... و نیکویشان نو سره رقالتی کړدووم و یو ارم به نووه قورنای پچور به ماشی
... کوی

کاتریمیری کډتایی ژباتی خالیدی کوی و لید

کاتیک خالیدی کوی و لید کوی له کوی و لید ... کوی
... کاتیک ... کوی و لید ... کوی
... کوی

... کوی و لید ... کوی
... کوی و لید ... کوی
... کوی و لید ... کوی
... کوی

همه دارم جاوی برسمو که کان به چینه خورو

همه دارم جاوی برسمو که کان به چینه خورو

همه دارم جاوی برسمو که کان به چینه خورو

همه دارم جاوی برسمو که کان به چینه خورو

همه دارم جاوی برسمو که کان به چینه خورو

همه دارم جاوی برسمو که کان به چینه خورو

همه دارم جاوی برسمو که کان به چینه خورو

همه دارم جاوی برسمو که کان به چینه خورو

همه دارم جاوی برسمو که کان به چینه خورو

همه دارم جاوی برسمو که کان به چینه خورو

همه دارم جاوی برسمو که کان به چینه خورو

همه دارم جاوی برسمو که کان به چینه خورو

همه دارم جاوی برسمو که کان به چینه خورو

همه دارم جاوی برسمو که کان به چینه خورو

همه دارم جاوی برسمو که کان به چینه خورو

همه دارم جاوی برسمو که کان به چینه خورو

همه دارم جاوی برسمو که کان به چینه خورو

همه دارم جاوی برسمو که کان به چینه خورو

کوری وەلید کۆ مووهره و نو سوارچاکی نه بهردییه کان و شنبی جهنگه کان شین و رارییان ده کرد

به عومهری کوری خه ئه نامیان گوت: باشه بۆچی نه و ژدنه بیده نگ باکەیت. !!
خه لیه عومهری کوری خه ئه نامیش که ده یزانی گریان بۆ که سینکی وه کو خاییدی
کوری وەلید نه گەر پیچه وایه شەرع نه بێت هیچ نادرست نییه گوتی:
وازیار لیه بێت نه گەر تۆماریک یاخود دوو تۆماریش به مرمیسکه گاسی پر
مکه وه. نه گەر له خۆدان و قبیله قاوو هات و هاواری نه شیاو نه بێت قهیدی ناگات.
چونکه به راستی زیار ده بێت بۆ که سائیکی وه ک خاییدی کوری وەلید مگرین^{۹۸}

باشه بۆچی له سه رکار لات برده ئه ی عومهر؟!

فرمیسکی خه موپه زاره و دشته نگی چاوه گاشی خه لیفه عومهری کوری خه تته بی پر
کرد هه تا وه کو به سه ر گۆیاکانیدا هاتنه حواره وه.

به ده مگیکی تقد خه مپارانه وه گوتی: سویند به خودا نه و به ره ستیک بوو نو
هێرشێ دووژمن، که سیک خه سه ب و به سه ب و رابوردوو پاکوینگره بوو.

ئیمانی عه لی کوری نه مونا لیه بیش به سه رسورمان وه گوتی: نه ی باشه بۆچی
له سه ر کردایه تی شه ر لات برده ؟

خه لیف عومهریش گوتی: له به ر نه وه بوو که ماڵ و سامانی به که سانی سه رو
ده وله مه ند و زه ملو سه کان ده دا.

عه لی کوری نه مونا لیه بیش گوتی: نه لی. تۆ ده موایه له لێ پرسرویه نی عاڵ و
درایی لات بردایه، به لام با هه ر سه ر کرده ی سه رباری موسولمان بویه له
شه ره گاندا

بہارِ بومہ ریش گوئی: بہ لام میں دنیام خوی بہ وہ بازی بہ دہو
بہارِ بومہ ریش گوئی: بہ لام تو میچکا تیل نہ و پیشنیارہت نہ نہ کرد۔ ۱۱

خالىد زۇر باشتىر بوو لە ھەزاران ھەزار پياو

بۇ سەھىپەنى سەھىپەكار و جەنگاۋەرى پالەوانىيەتپەكان كۆچ دوايى كىرد،
بۇ سەھىپەنى سەھىپەكار ۋە ھەۋالى مەردەكەي توشى شۇك بوو، خەمپەژارە و
سەھىپەكار سەھىپەكار دابىشتونەكەيدا و چاۋەكاسى ھەموان پېر بوون لە
دەستى خەم...

خەمپە ھەمەرى كۆپى خەتتاپ لەگەل تەرمەكەيدا پۇشت، دەبىنيت دايكى
دەپ شەيخەدەنيت و ساسى چاكە و پياۋەتپەكانى كۆپەكەي خۇي دەكات:
تەشتى لە ھەزاران ھەزار پياۋى ھۆزەكە * چۈنكە ھىچكەت پىۋى پياۋات
بەردەكە...

ئەگەر ئارايەك ھەيت؟ ئەوا دۇنياب تۇ ئازاتر لە شىرەيت * شىرەك كە بەرگى بە
نچۈرەكاسى خۇي دەكات

ئەگەر بەخشەدەيەك ھەيت؟ ئەوا تۇ لە لافاۋ بەخشەدە تريت * كە بەنتو شاخ و
سەھىپەكار چاكاندا دەپوات.

كاتىب خەلىپە ھەمەرى كۆپى خەتتاپ ئەم شەيخەنەي مېست، بە دەنگىكى
گىرەناۋىيەۋە گوتى سويند بەخودى گەۋرە پاست كىرد، سەپستى خالىدى كۆپى
ۋەلىد ھەرواۋو كە تۇ گرتت

موسولمانە دىلەكە

ھەرلەكان گەيشتەۋرە بە خالىدى كۆپى ۋەلىدى پائەۋاسى ئارا و سەھەرگە ھەۋەي
كە لە پەرسىنگەي پاترىكسى مەسچىدا جەتەگەرى و راپودوشى ھەۋەي

مردمان و سواران و پیادهان و کمانداران و ...
در این جنگ و کشتار و خونریزی و ...
در این جنگ و کشتار و خونریزی و ...

در این جنگ و کشتار و خونریزی و ...
در این جنگ و کشتار و خونریزی و ...
در این جنگ و کشتار و خونریزی و ...

در این جنگ و کشتار و خونریزی و ...
در این جنگ و کشتار و خونریزی و ...
در این جنگ و کشتار و خونریزی و ...

خیمه راسه که

در این جنگ و کشتار و خونریزی و ...
در این جنگ و کشتار و خونریزی و ...
در این جنگ و کشتار و خونریزی و ...

حالیست گوتی باشه بوجی!

ژنه که گوتی: من دویخی شو خوتیوم، له خهونددا پیاوړیک هانه خورم ی
پورمه تی وهك مانگی جوارده واپور، نوږ له نیوچاوه کاتیپوه ده دره وشاپه وه،
پنمگوت: تر کینیت؟ نه ویش گوتی: من محمدی پیغه مبه ری خودام، دواتر بانگی کړم
بو لای ثابنی ئیسلام، منیش موسولمان بووم، له پاشان دوو سوره تی قورئانی
غیرکړم.

خالیدي کړی وه لید گوتی: نه مه شتیکی ئذر سهیره!!

دواتر به وهرگنږه که ی خوی گوت: پیپیلن یا دوو سوره ته که ی قورئانمان بو
بخوینیت وه.

ژنه کهش سوره تی فاتحه و سوره تی صه مده ی خوینده وه، دواتر له پوره مې
خالیدي کړی وه لیددا شاپه تمنای هیناو موسولمان بوو.

ژنه که گوتی: نه ی فرمانده، یان ده بیت روماس موسولمان بیت یان ده بیت
وازم لیبیتیت بو نه وه ی له ناو موسولمانه کاندې بزیم.

خالیدي کړی وه لیدیش پیکه نی و گوتی: هاوسه ره که ت(روماس) پیش تو
که وتوو و موسولمان بووه.

ژنه کهش دلخوش بوو سوپاسی خودای گوره ی کړه^{۱۱}.

* * *

نه پلاوگوان گانن خاندی چاپ و په خوش وینما
 نرخ (۳۰۰۰) دینار